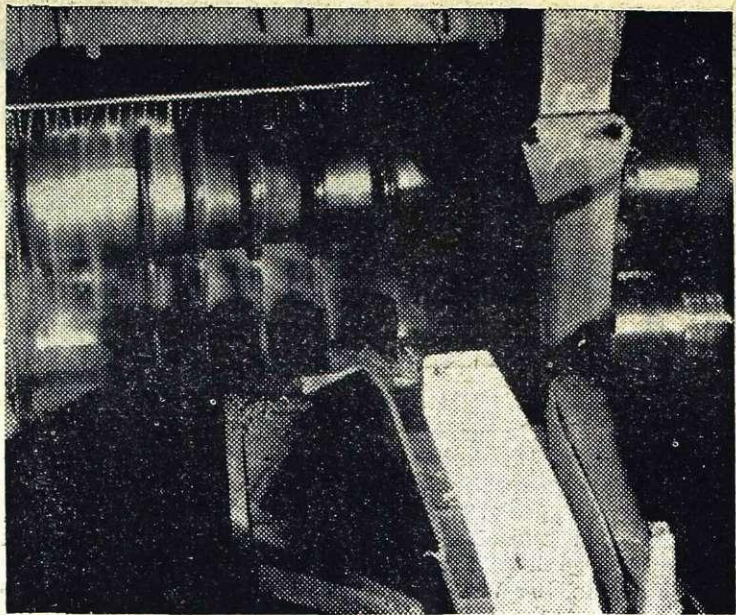
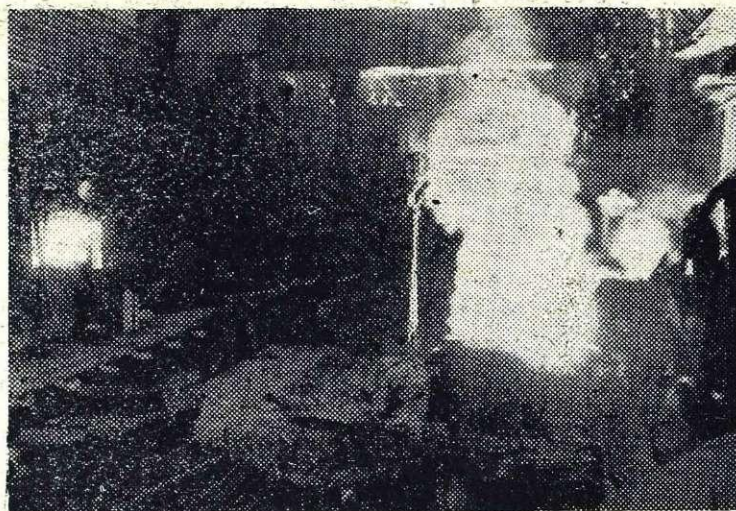
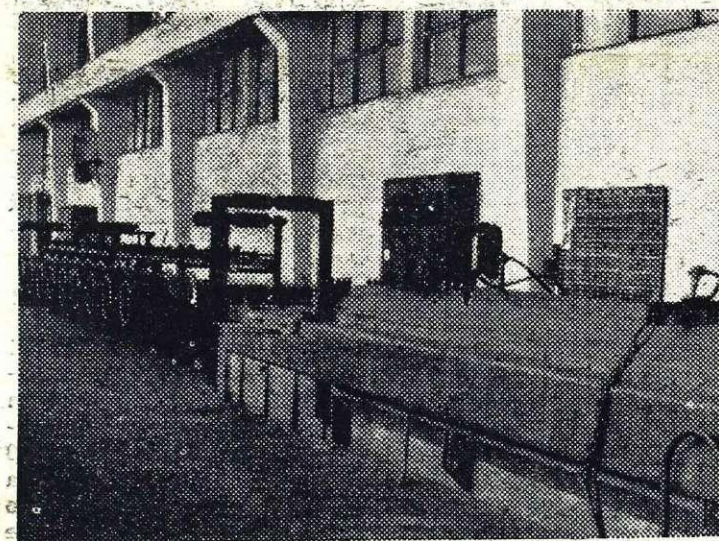

Kljub težkim delovnim pogojem so na težki progi dosegli v oktobru lep uspeh v proizvodnji

V martinarni se je kolektiv potrudil in ima zasluge pri doseženih rekordnih proizvodnji

Tudi v oddelku za proizvodnjo patentirane žice so v oktobru dobro delali in dosegli rekordno proizvodnjo

V valjarni 2400 so na doseženo rekordno proizvodnjo v oktobru lahko ponosni

ŽELEZAR

GLASILO KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

JESENICE, 10. NOVEMBRA 1962

ŠTEVILKA 45/IV

REKORDI V OKTOBRU

Kot smo že poročali v zadnji številki »Železarja«, je bilo v oktobru v naši železarni doseženih več proizvodnih rekordov. Kolektivom petih obratov oziroma njihovih oddelkov je uspelo s povečano prizadevnostjo doseči rekordne uspehe, za katere zasluži-

jo vse priznanje in jim iskreno čestitamo. Žal največkrat poročamo o rekordnih dosežkih proti koncu leta, ko je treba za izpolnitev načrtov vložiti največje napore in izkoristiti naprave, kolikor se da. Že lani je bil položaj enak in v začetku letošnjega leta

smo mnogo govorili o tem, da je treba bolj racionalno razporediti sile in borbo za izpolnitev proizvodnih nalog. Toda vseeno so rekordi, o katerih pišemo, zelo pomembni uspehi, na katere so lahko vsi člani kolektivov, ki so jih dosegli, ponosni.

Na težki progi trije rekordi

Težka proga je oddelk javornika I in njen izdelek je vložek za nadaljnjo predelavo večini obratov našega podjetja. Z ozirom na obnovo obratov, ki proizvajajo končne izdelke, je težka proga, čeprav delno obnovljena, še vedno ozko grlo v proizvodnji. — Zato vsi zasledujemo poleg jeklarne najprej tudi rezultate težke proge. Z istim namenom si tudi prizadevamo izboljšati vzdrževanje, zmanjšati valjavske zastoje in organizacijo nedeljskega dela. Vsa ta prizadevanja in vestnost sodelavcev niso bila zaman. Zadnji dan v oktobru letos so dosegli rekord pri vložku enega dne. Ta dan so uporabili 733.550 kg vložka, ali 25.440 kg več, kot je bil stari rekord, dosežen 8. januarja

1961. Prav tako so v oktobru dosegli rekorden uspeh pri vročem valjanju s 14.203 tonami ali 773 ton več, kot je bila doslej rekordna proizvodnja. Tudi končnih izdelkov so v oktobru izdelali doslej največ in sicer 14.295 ton. Tako so proizvedli 668 ton končnih

izdelkov več, kot je bila do sedanja največja količina, dosežena v decembru lani. Naj še enkrat poudarim, da so ti rekordni uspehi rezultat povečanih naporov in vestnosti sodelavcev težke proge in vseh, ki sodelujejo pri proizvodnji tega oddelka.

31.109 ton SM jekla

V oktobru je martinarna proizvedla 31.109 ton SM jekla, kar je doslej najvišja mesečna proizvodnja v tem obratu. Pred tem je bila najvišja mesečna proizvodnja 30.088 ton in sicer so jo dosegli v avgustu lani.

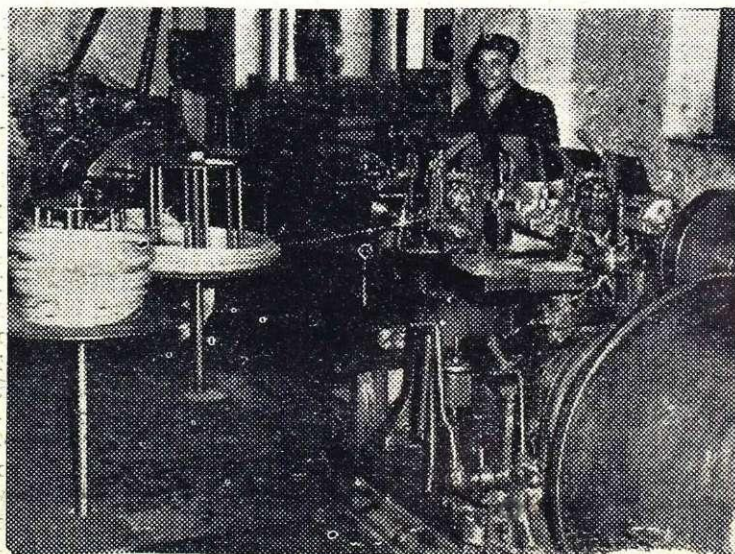
Tako lep uspeh so martinarni dosegli predvsem zaradi naslednjih dejstev: od 10.

od 27. oktobra je obratovalo vseh sedem peči, solidno obratovanje peči, dobra organizacija priprave vložka, znižanje časa za popravila dna na pečeh, učinkovito delovanje prometa v livni jami, na haldi, na prostoru in na Javorniku ter končno veliko prizadevanje celotnega kolektiva martinarne, ki je z vestnim in strokovnim delom omogočil tako lep proizvodni uspeh.

Bodeča žica: rekord

V žebeljarni so v minulem mesecu dosegli lep uspeh pri proizvodnji pocinkane bodeče IOWA žice, ki je v svetu zelo iskana. Največje količine te žice izvažajo v Brazilijo. Kolektiv žebeljarni se je zavedal pomembnosti vedno večjega povpraševanja po pocinkani bodeči žici in se dela lotil s še večjo vnemo. Vsi sodelavci, ki delajo pri strojih

(Nadaljevanje na 2. str.)

V žebeljarni so pri proizvodnji bodeče žice dosegli največjo proizvodnjo po osvoboditvi

Norme v šamotarni bo treba popraviti

EE
uprav-
ljajo

Na izredni seji DS EE šamotarna, 5. novembra, so največ razpravljali o reviziji in veljavnosti nekaterih norm zaradi sprememb v proizvodnem procesu, ki bistveno vplivajo na realnost norm.

Po učinkoviti razpravi so sprejeli sklep, da naj normirani nadaljuje s časovnim študijem za delovna mesta pri Pauker stiskalnici, kjer so sistem mešanja prenesli z dvoosnega mešalca na Eirich mešalec in pri tem ni več potrebna pomoč III. mešalca in prevažalca, ob prvotnem normiranju pa je bil zajet.

Tudi na stiskalnici Horn (za lijake) sta bila prej zaposlena dva delavca, po novem postopku pa je zaposlen samo en delavec.

Zato so sprejeli sklep, da je tudi za to delovno mesto treba na podlagi časovnih študij izračunati novo tehnično normo, ki bo v skladu s sedanjimi delovnimi pogoji.

V pečnem oddelku je izredno opazna sprememba v sušilnici in skladišču.

V sušilnici je za 95 odstotkov manj prekladanja surove opeke s stolic na sušilni prostor, ker so sistem sušenja z dodatnimi cevovodi mnogo izboljšali in ker nekatere izdelke oblikujejo po polsuhem postopku.

Zaradi zmanjšane števila delavcev so presegali normo v prvem polletju letos povprečno za 99 odstotkov. Na-

sprotno pa je v skladišču, kjer nakladajo sedaj na palete, kar zahteva precej več časa.

Ugotovili so tudi, da nesorazmerno visok povprečni faktor izkazuje delovno me-

sto žgalca peči 19 (velike).

Sprejet je bil sklep, da bi bila potrebna izravnavo vseh norm, kajti šele tako bi norme posameznih skupin res prišle do izraza in bile v korist produktivnosti.

Tudi v oddelku mlini so ugotovili nekatere nepravilnosti. Tako na primer danes delavci Weser stiskalnice nakladajo maso, izgotovljeno na Eirich mešalcu, zajeto pa je to delo v normi za Eirich

mešalec. Tudi za ta primer je po sklepu DS EE potrebna nova časovna študija.

DS EE pa ni sprejel predloga grupnega normirca o spremembi organizacije prevažalske službe, ker trenutno ne odgovarja tehnološkemu procesu v obratu.

Iz finančne analize za 9 mesecev je bilo razvidno, da so znižali stroške za 464,02 dinarjev na tona, ki bi bilo lahko še večje, če se ne bi

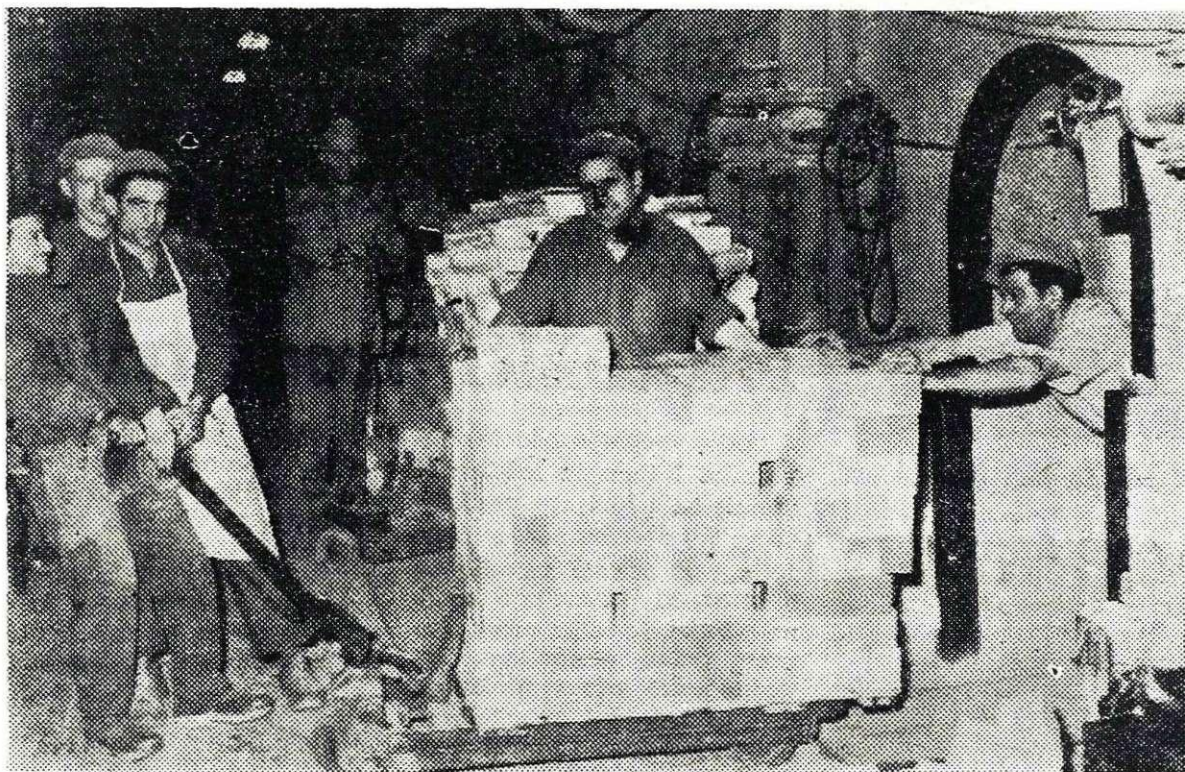
stroški nekaterim uslugam, deloma OTK in surovinam, precej povišali.

Šamotarna je v devetih mesecih znižala stroške za 11 milijonov 280.000 dinarjev, od tega 8.658.000 din zaradi večje uporabe odpadne opeke, ki so jo proti lanskim devetim mesecem porabili 555 ton več in 2.622.000 dinarjev zaradi nižjih predelavnih stroškov.

Po razpravi o nadurah, nedeljskih in prazničnih urah so sklenili, da mora obratovodstvo za delovna mesta, ki opravljajo službo skozi ves čas, najti ustrezno zamenjavo, oziroma 4. izmeno. To je v glavnem delovno mesto kurjača krožnih peči.

Obravnavali so tudi prošnjo za ponoven sprejem tov. Janka Makuca in sklenili, da ga bodo z ozirom na njegovo aktivno sodelovanje v času NOB ponovno sprejeli, s pripombo, da ga bodo pri prvem izstanku takoj obračunali. Niso pa bili za ponoven sprejem tov. Janka Kostova, ki je v slabih dveh letih 304 dni boloval, nato pa na lastno zahtevo zapustil delo.

V torek, 6. nov., je vse sklepe DS EE obravnaval in potrdil tudi ZEE, ki je razpravljal poleg tega še o regresih in o HTV. O tem pa bomo posebej poročali v prihodnji številki. — R. S.

Delovni dan v šamotarni

REKORDI V OKTOBRU

Bodeča žica: rekord

(Nadaljevanje s 1. strani) Za izdelavo bodeče žice, so se potrudili, da so na vsaki dni napravili čim več motovil bodeče žice. Doseženi uspehi so toliko večji, ker so stroji za izdelavo te žice že precej obrabljeni zaradi obratovanja, nabavljeni pa so bili že pred drugo svetovno vojno. Da so v oktobru v žebljarni lahko proizvedli 250.000 kg pocinkane bodeče žice, imajo zasluge tudi obratni vzdrževalci, ki so se potrudili, da so vse okvare čimprej popravili.

Omeniti je treba, da je bila kvaliteta žice kljub visoki proizvodnji zadovoljiva, medtem ko bo treba v prihodnje posvetiti večjo proizvodnost tehtanju posameznih motovil, da ne bo prišlo do prevelikih razlik v teži.

Proizvodnja bodeče žice, ki je bila dosežena v oktobru, je hkrati tudi najvišja proizvodnja po osvoboditvi, treba pa je omeniti tudi uspeh pri izpolnitvi letošnjega družbenega plana za bodečo žico, ki so ga že dosegli.

— proizvedli so 8.092 ton vroče valjane pločevine, kar predstavlja najvišjo proizvodnjo v zadnjih dveh letih;

— 603 ton kotlovske pločevine, kar je hkrati tudi največja mesečna proizvodnja;

— pri finančni realizaciji so dosegli približno 200 milijonov presežka, ki je prav tako največji mesečni presežek družbenega plana po vrednosti.

Pomembni rezultati so bili doseženi po vztrajni in dosledni borbi za dokončno afirmacijo potisne peči in uspeh ni izostal. Kljub zmanjšani povprečni teži vložka od 1900 na 1300 kg, ali kar za 32%, so dosegli v oktobru pri potisni peči rekordno količino vložka in sicer 7000 ton. Tako je rekonstruirana potisna peč omogočila zadostno količino dobro pregretega vložka in so zastoj zaradi pomanjkanja vročine popolnoma izostali. Nasprotno, sedaj je ozko grlo proga in ne več peč, kot vsa leta doslej. Proizvodnja te peči stal-

no narašča. Predpogoj za proizvodnjo končnih izdelkov pa je čim večja proizvodnja vroče valjanih, vendar je v veliki meri rezultat prizadevnosti kolektiva in organizacijskih naporov, vloženih v tehnološki proces adjustaže.

Tako velika količina kotlovske pločevine pomeni izreden uspeh, ker je tudi najbolj zahtevna. Če bi nam uspelo povprečno debelino približati povprečju iz prejšnjih let, bi bil uspeh lahko še večji.

Skoraj 435 ton patentirane žice

Med obrate v naši železarni, ki so v oktobru dosegli rekordno proizvodnjo, moramo uvrstiti tudi oddelek patentirane žice v EE hladna valjar-na-žičarna. Sodelavci, ki delajo v tem oddelku, so v oktobru proizvedli 434.776 kg patentirane žice. Poleg prizadevnosti članov kolektiva tega oddelka, je treba omeniti še uporabo novih mazil. Pri-

Uspeh, ki je bil dosežen pri finančni realizaciji, pa je toliko večji, ker so bili v prvem polletju ugotovljeni primanjkljaji po vrednosti kar za 620 milijonov dinarjev. Ta razlika je sedaj vedno manjša, tako da je v začetku novembra le še kakih 180 milijonov dinarjev primanjkljaja pri realizaciji. Če bo dinamika ostala takšna kot je do sedaj, potem bo napredek do konca leta še večji in ne bo treba govoriti samo o primanjkljajih, temveč le o presežku.

čakovati je, da bodo v oddelku patentirane žice tudi v prihodnjih mesecih nadaljevali s takim poletom, kot v oktobru, zato lahko pričakujemo še večjih uspehov, ki so za celotni kolektiv naše železarne izredno pomembni, kajti patentirana žica je med tistimi izdelki naše železarne, po katerih kupci najbolj povprašujejo.

Rekordi tudi v valjarni 2400

V valjarni 2400 so bili v oktobru doseženi kar štirje rekordi in sicer:

— doslej največja proizvodnja končnih izdelkov in to 8.184 ton;

Začeli bomo s preventivnim vzdrževanjem

V preteklem tednu je imel DS EE izredno sejo z bogatim dnevnim redom: pregled plana, norm, normativa in potrditev uvedbe preventivnega vzdrževanja.

Pri pregledu proizvodnje je bil ugotovljen precejšen porast. Plan je bil presežen zaradi močnih dovozov, ki se v jesenskem obdobju redno povečajo.

Po poročilu o stanju in doseganju norm po pododdelkih je DS EE sklenil, da norme zaenkrat ustrezajo in jih ni potrebno popravljati.

Na letošnji tretji seji DS EE je bil potrjen predlog obratovodstva, da v pododdelku posade nasipa izvede analizo produktivnosti po sistemu trenutnih zapazanj v obdobju enega tedna. Analiza, ki jo je izdelal tov. Jože Gračner, je pokazala zelo nizko produktivnost. Zaradi tega je DS EE potrdil predlog obratovodstva, da ukine tri delovna mesta. Delavci, zaposleni na teh delovnih mestih, so razporejeni na ostala transportna dela. Za ostale delavce so izvedli reorganizacijo pri posluževanju in upravljanju transportnih sredstev.

Po obširnem poročilu obratovodstva o stanju strojev in vzdrževanju, stroških in sploh problema priučevanja in s tem v zvezi tudi varnosti, je DS EE potrdil predlog, da se takoj prične z intenzivnim delom na uvedbi preventivnega vzdrževanja. Sklenjeno je, da bo izveden tehniški opis strojev, s katerim bodo seznanjeni strojniki, uvedene kar-

tice preventivnega vzdrževanja po posameznih strojih, kamor bodo strojniki vnašali ob koncu dneva vsa svoja zapazanja in da je treba uvesti metodo priučevanja za vse novospregate delavce, ki so

razporejeni na fizična ali mehanizirana dela. Kartice preventivnega vzdrževanja bodo uvedene za profile, čistočo, elektro in vodno energijo.

Razpravljali so tudi o individualnih premijah, DS EE je zadalžil obratovodstvo, da do prihodnje seje pripravi poročilo in predloge o ureditvi individualnih norm.

Niko Bernard

EE projektivno konstrukcijski biro

Regres za lokalne prevoze - ne!

V ponedeljek, 5. novembra, je bila seja UO projektivno konstrukcijskega biroja. Najprej so razpravljali o varnosti pri delu in gibanju bolarov v naši železarni v prvem polletju in sklenili, da bodo še več pozornosti posvetili varnosti pri delu pri konstruiranju in izboljšanju obstoječih naprav. Predvsem je treba v obratih poskrbeti, da ne bo več prepilov, ki so v veliki meri vzrok številnim obolenjem.

Razpravljali so tudi o regresih. Nerazumljiv in skrajno neekonomski se jim zdi regres za tople obroke, ker bi lahko za denar, vložen v ta namen, dobili v vsakem gostinskem obratu izdatnejšo malico. Zato je treba, po njihovem mnenju, pregledati vse možnosti, da bi vsi delavci dobili enak regres, morda v obliki bonov, ki bi jih lahko vnovčili tako v kantini kot za tople obroke. O regresih za prevoze pa menijo, da naj bodo regressi na avtobus-

nih progah, ki so vzporedne z železnico, enaki kot za vlak; (Nadaljevanje na 4. str.)

EE elektrodni oddelek

Dva meseca omejenega obratovanja

Elektrodni oddelek je moral pred dvema mesecema omejiti proizvodnjo zaradi prevelikih zalog neprodanih elektrod, ki so se nakopičile tekom letošnjega leta. Sedaj dela obrat s polovično kapaciteto in s tem v glavnem krije vse potrebe trga. Po prvem mesecu omejenega obratovanja so zaloge narasle za 100 ton t. j. od 916 na 1016 t, do čim je bila prodaja elektrod v mesecu oktobru večja od proizvodnje in sicer znašajo zaloge neprodanih elektrod 31.

oktobra 1962. še 871 ton. K temu zmanjšanju zaloga je v glavnem doprinesel izvoz 150 ton elektrod v ZSSR. Določeno poživitev je občutili tudi na domačem tržišču in v našem obratu prevladuje mnenje, da se bo situacija v tem pogledu v prihodnjem letu precej izboljšala.

Ze sedaj smo si pa tudi na jasnem, da v prihodnjem letu vseh elektrod ne bomo mogli prodati na domačem tržišču in bomo morali dobršen del naše proizvodnje prodati

v inozemstvu, če hočemo obratu zagotoviti normalno obratovanje.

Na skupnem sestanku s predstavniki naše konkurenčne tovarne »Elektroda« Zagreb je bilo ugotovljeno, da po sedanjih analizah v letu 1963 jugoslovansko tržišče ne bo potrebovalo več kot 7000-8000 ton elektrod, do čim znašajo skupne proizvodne kapacitete okrog 13.000 ton. Za zagotovitev normalnega obratovanja obeh proizvajalcev elektrod bi torej morali v prihodnjem letu izvoziti okoli 5000 ton elektrod, kar pa bo zelo težko.

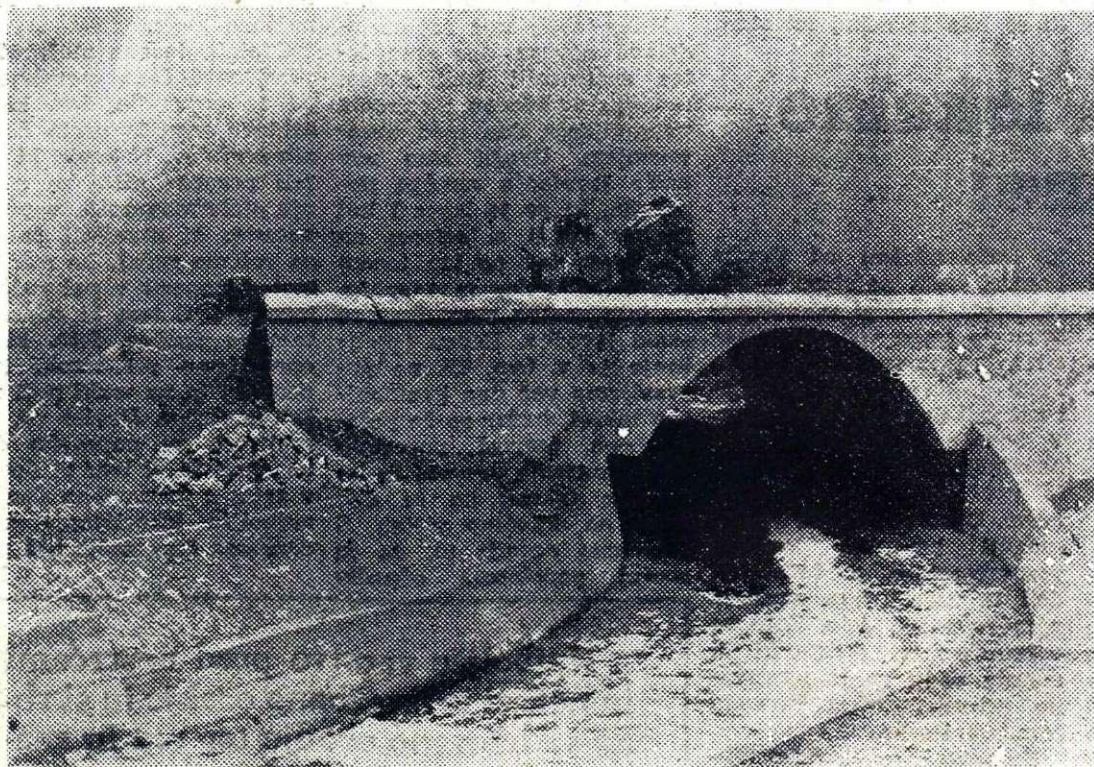
Prav zaradi takšne nejasne situacije na tržišču elektrod je DS naše ekonomske enote prišel do zaključka, da v prihodnjem letu ne bi bilo umestno začeti z normalnim obratovanjem vse dotlej, dokler ne bodo sklenjene pogodbe za izvoz večjih količin elektrod. Za sedaj bo elektrodni oddelek povečal proizvodnjo le za toliko, da bomo s 1. januarjem 1963 lahko za stalno zaposlili še tiste delavke, ki so sedaj izmenično na neplačanem dopustu.

Ing. Franc Mlakar

ZAHVALA

Kolektivu prometnega oddelka se za denarno podporo v času moje dvomesečne bolezni najtopleje zahvaljujem.

Anton Černe
promet

Z odkupom na Belškem polju spet nadaljujejo, kamioni pa že vozijo nove količine materiala čez nadvoz, ki so ga zgradili čez potok Javornik

Martinarski upokojenci so se srečali

Sindikalni odbor martinarne prireja že nekaj let nazaj vsako leto novembra v dvorani pri Jeleni poslovilni večer za člane delovnega kolektiva martinarne, ki so v razdobju enega leta odšli v pokoj. Tudi preteklo soboto je bil takšen večer, ki se ga je udeležilo skupno 14 upokojencev s svojimi življenjskimi družicami, medtem ko so bili trije povabljeni opravičeno odsotni.

Zbrane upokojece je najprej nagovoril predsednik sindikalnega odbora martinarne Rafael Ortar in se jim zahvalil za vse njihovo delo ter trud, ki so ga vložili v času zaposlitve, istočasno pa jim je zaželel še dolgo in prijetno uživanje zasluženega pokoja. Tov. Ortarju so se pridružili s krajšimi nagovori predsednik IO Železarne Jesenice Miroslav Feldin, predsednik DS EE martinarne Jure Antič in obratovodja martinarne. Nato je predsednik sindikalnega odbora martinarne razdelil navzočim upokojemcem kot spominska darila uokvirjene slike vsakega izmed njih, iz katerih je razvidna njihova zaposlitev na delovnem mestu v martinarni.

Po končanem uradnem delu je bil tovariški večer na katerem so vsi prisotni obujali spomine na čase, ko so bili zaposleni v martinarni, poleg tega pa so se ob zvokih godbe ter ob dobri kapljici prijetno zabavali. Brez dvoma bo ostal ta večer vsem prisotnim vedno v najlepšem spominu.

Izboljšali smo izdelavo in popravila dna na SM pečeh

Popravila dna na SM pečeh spadajo med potrebne neproduktivne zastoje. Dno je v toplotnem, kemičnem in mehanskem smislu zelo obremenjen del zgornjega stroja peči in ga je zaradi tega treba stalno vzdrževati in občasno tudi popravljati s sintermagnezitom. Vendar je pri tem važno to, da so popravila čim krajša in ne preveč pogosta, kajti v času popraviljanja peč ne proizvaja in pomeni vsako daljše popravilo dna izgubo na pro-

izvodnji. Kot primer navajam, da je bila povprečna storitev naših SM peči v prvem polletju tega leta 6,41 ton na uro in to pomeni, da pri nepotrebnem ali prepočasnem popravilu dna izgubimo vsako uro 6,4 tone jekla.

Letos smo napravili lep korak naprej pri popravilih dna na SM pečeh. Kot prvo smo v razdobju od marca do oktobra odstranili pri glavnih remontih vsa dna na pečeh, ki so bila že nekaj let stara

ter zelo prepojena z jeklom in žlindro, kar je njihovo vzdržnost znatno poslabšalo. Po remontu smo pred začetkom obratovanja izdelali na vsaki peči novo dno po najmodernejših principih, ki smo jih prilagodili našim razmeram. S tem smo dosegli, da je bilo novo dno izdelano v znatno krajšem času kot prej. Poleg tega je praksa pokazala, da je tudi vzdržnost dna, izdelanega po novem načinu, izredno dobra.

Poleg izboljšanja načina izdelave novega dna smo letos spremenili tudi sistem rednega vzdrževanja oziroma popraviljanja dna med obratovanjem. Uvedli smo nov način izvajanja samega popravila, ki se je izkazal kot znatno boljši z ozirom na vzdržnost dna po izvedenem popravilu. Poleg tega zahteva tudi znatno manj časa za samo izvedbo. Drugo izboljšanje je v tem, da ne popravljamo več dna kampanjsko takrat, kadar se že pojavlja jama, temveč popravilo dna planiramo vnaprej in izvedemo takrat, ko se dno zniža na določeno višino. S tem smo dosegli to, da je skoraj popolnoma odpadlo

težavno čiščenje jekla in žlindre iz jam s pomočjo grebel in lahko popravilo izvedemo v precej krajšem času ter bolj kvalitetno.

Z vsemi temi ukrepi smo dosegli to, da se je mesečno število ur, porabljenih za popravilo dna, znižalo na okoli 30 ur za vsako peč, kar odgovarja normalni porabi časa za popravilo dna v evropskih jeklarnah. Razen tega smo znižali tudi porabo sintermagnezita na 13 do 14 kg na tono jekla.

Obstaja še ena možnost za skrajšanje časa, porabljenega za popravilo dna, ki pa zahteva manjšo vsoto deviznih sredstev. Nabaviti bi morali poseben stroj za metanje sintermagnezita v peč, s katerim bi skrajšali čas, ki ga rabimo sedaj, ko mečemo sintermagnezit v peč ročno z lopatami. S tem bi odpravili težavno fizično delo, ki ga opravljamo pri visoki temperaturi in na vsaki peči znižali mesečno število ur, porabljenih za popravilo dna, na okoli 20. S tem bi dosegli v zvezi s popravilom dna res najboljše izkoriščanje kolektorskega časa naših SM peči. K.

Najboljše varstvo pred nesrečami in požari je izvežbano osebje in skrbno vzdrževano orodje ter red in snaga v delavnicah in obratih.

ŽIČNA VALJARNA

Da bi v letošnjem letu dosegli čim boljše rezultate v proizvodnji, so v žični valjarni organizirali tekmovanje med posameznimi dninami. V oktobru so bili doseženi pozitivni rezultati, čeprav nobena od dnin ni dosegla predvidenega internega plana dnine. Po zaslugi tega tekmovanja je bila proizvodnost povečana za 6,4 odst., presežen pa je bil družbeni plan za oktober.

ELEKTROPEČ

V preteklem tednu so na elektropeči izdelali dve šarži novih kvalitet jekla. Prva je prekrón 11B, ki bo služil za proizvodnjo izdelkov z boljšimi protikorozijskimi lastnostmi, medtem ko je namenjena druga za izdelavo specialnih elektrod.

LIVARNE

V livarni so dobili zadnji, toda najvažnejši del peskomete – dozirno napravo. Peskomet, nabavljen na Poljskem, je v livarni sive litine že montiran, zato bodo lahko

zdaj že v nekaj dneh postavili pod bunker za pesek še dozirno napravo. Le-ta bo zagotovila enakomerno dostavo peska transportnemu traku, ki prenaša kaluparski pesek v turbino, ki z izredno hitrostjo nabija pesek v kaluparski okvir, in ga v zelo kratkem času napolni.

V jeklolivarni je začel obratovati nov moderen žerjav, nosilnosti 25/8 t. Izdelala ga je Metalna Maribor. Maček ima dva dviga, kar bo omogočilo dobro izkoriščanje žerjava za dvig tako manjših kot večjih bremen. Žerjav bo služil do prestavitve jeklolivarne njej, potem pa ga bo vsej verjetnosti rada prevzela martinarna ali pa elektropeč.

Med običajnim popravilom plašča kupolke v livarni bodo v prihodnjih dneh predstavili pihalice peči na isto višino kot jih ima sosednja, že preizkušena kupolka. Tako bodo dosegli enak hod peči pri obeh kupolkah, kar bo omogočilo boljši izkoristek tudi te peči, ki je v popravilu. Dosedaj je namreč ta peč dajala tudi do 10 odstotkov manj železa na uro kot sosednja peč in so imeli težave pri vlivanju, ker je del kalupov ostal običajno neodlit. Popravilo bo zaključeno v nekaj dneh.

KADROVSKI SEKTOR

Člani tega kolektiva so se v soboto poslovili od dveh sodelavcev. Iz našega podjetja odhaja tov. Andrej Caserman, vodja psihološkega oddelka, ki bo nadaljeval študij v Ljubljani. Dejal je, da bo lahko izkušnje, ki jih je pridobil v našem podjetju, koristno uporabil na novem delovnem mestu na Sociološkem inštitutu v Ljubljani, kjer se bo po zaključenem šolanju zaposlil, kot določa pogodba o štipendiranju iz Kidričevega sklada. Za naš kolektiv pomeni to precejšnjo izgubo, ker smo tako ostali praktično brez psihologa, za katerega ugotavljamo, da je vedno bolj potreben. S 1. novembrom pa je prekinil delovno razmerje tudi tov. Jože Rozman, referent za delovno razmerje in tudi njegovo delovno mesto je ostalo nezasedeno. Obema nekdanjima sodelavcema želimo tudi na novi službeni dolžnosti obilo delovnih uspehov!

JAVORNIK II

V oktobru je bila proizvedena rekordna količina dinamopločevine v višini 600 ton. Ker proizvodnja dinamopločevine za kolektiv tega obrata predstavlja velik delež pri izpolnjevanju finančne realizacije, so stremeli za tem, da jo izdelajo čim več. V odpremno skladišče bi lahko odpremili večjo količino dinamopločevine, če bi stroj za ugotavljanje vatnih izgub normalno obratoval.

Regres za lokalne prevoze - ne!

(Nadaljevanje s 3. str.) pri avtobusnih prevozi, ki niso vzporedni z železnico, pa je treba doseči pri transportnih podjetjih ugodnejši sporazum. Regres na lokalni avtobusni progi pa ni potreben. O regresu za letovanje pa menijo, da ga je prav tako treba razporediti bolj pravično.

V zadnji točki dnevnega rega so govorili o raznih premeštitvah oziroma napredovanjih nekaterih sodelavcev, ki so na sedanjih delovnih mestih pokazali sposobnosti za napredovanje, poleg tega pa so prizadevni. Sklenili so tudi, da je treba za boljši sistem kontrole načrtov odpreti novo delovno mesto kontrolorja, katerega osebni dohod-

ki bodo odvisni od števila kontroliranih načrtov. Pri dokončni tehnični opremini načrtov je treba več natančnosti in posamezniki ne smejo dovoliti, da jim pomanjkljivosti odkriva šele kontrolor. V bodoče bodo vsako tako površnost strogo obravnavali in upoštevali pri izračunu norm. Ugotovili so, da je dosedanj kontrolor načrtov preobremenjen z dodatnimi deli in zaradi tega zaostaja njegovo redno delo. Zato bo v bodoče normne liste, ki jih morata vodji risalnic ustrezno pripraviti, izračunavala administratorka.

Za vskladitev risarske tehnike pri izdelavi načrtov bodo uvedli v sobotah polurne seminarje.

Vključevati se moramo v življenje in delo našega kolektiva

Plodna in bogata razprava na letošnji letni konferenci Tovarniškega komiteja LMS je pokazala, da mladinska organizacija kljub precejšnjim uspehom le ni odigrala tiste vloge, ki naj jo organizacija LM v podjetju ima. Vse preveč pozabljamo, da je pravo torišče dela mladinske organizacije med najširšim krogom mladine, da mora delo mladinske organizacije izhajati iz želja in potreb vse mladine ter se prilagajati našemu stalno se spreminjajočemu družbenemu razvoju.

To je osnovno vprašanje, s katerim se danes srečujejo vse družbene organizacije, med katerimi ima prav mladinska organizacija kot idejni vodja mladine najpomembnejšo vlogo.

Na konferenci je bila posebno poudarjena nujnost vključevanja v upravljanje naše mlade tehnične inteligence, ki bi ji po interesnih skupinah omogočili globlje proučevanje določenih področij proizvodnje in odnosov v proizvodnji. Po drugi strani pa bo mladinska organizacija preko KMP morala skrbeti za razvijanje takšnih

oblik aktivnosti, ki bodo tudi najširšemu krogu mladine nudile sodelovanje pri reševanju proizvodnih problemov, dvigu delovne storilnosti, izboljšanju proizvodne discipline in boljšemu poslovanju podjetja.

Poleg dejstva, da smo pri dosedanjem delu uspeli zajeti določeno število mladine v upravljanje, moramo hkrati reči, da število teh še vedno zaostaja za možnostmi in potrebami. Ugotavljamo, da je krog tiste mladine, ki se zanima in aktivno sodeluje pri reševanju problemov proizvodnje in upravljanja, še vedno zelo ozek. Večkrat so mladi člani DS EE zelo nezainteresirani in ravnodušni do tovrstnega dela. So samo neodgovorno izbrane številke in niti toliko volje nimajo, da bi pred volitvami povedali, da nimajo interesa za reševanje problemov v ekonomski enoti. Prav tako nismo uspeli v prizadevanjih, kako čim širši krog mladih proizvajalcev seznaniti s problemi upravljanja, proizvodnje, nagrajevanja in kako naj potem sodelujejo in rešujejo te probleme. V tej smeri so sicer delale proizvodne kon-

ference, ki pa niso v celoti odigrale svoje vloge. Te konference imajo namen, da na njih mladinci iznašajo probleme proizvodnje in upravljanja ter da jih s pomočjo članov KMP tudi rešujejo. Obenem pa naj bi v medsebojnih razgovorih širili in bogatili svoje obzorje. Toda vodstva mladinskih aktivov v nekaterih EE niso znala niti zainteresirati mladine niti niso znala pripraviti gradiva, ki naj bi ga obravnavali. Nekatera vodstva pa celo niso dojela, kakšna je njihova vloga pri organiziranju proizvodnih konferenc. Tako so te konference postale ponekod informativni sestanek, na katerem je glavno besedo imel obratovodja, ko je podal poročilo o proizvodnji.

Sicer pa ne smemo pozabljati, češ mladina se ne zanima za probleme proizvodnje in upravljanja. Nasprotno, čedalje večje je sodelovanje mladincev in mladink v organih delavskega samoupravljanja, samo ta krog se prepočasno širi in najbolj sposobni večkrat ne najdejo poti vanj! Prav bi bilo tudi, da se za mlade proizvajalce, ki delajo v samoupravnih organih delavskega upravljanja, organizirajo seminarji in posvetovanja, kjer bi se seznanjali z nalogami samoupravnih organov. Pri tem bi morali paziti, da bi te seminarje in posvetovanja obiskovali res tisti mladinci, ki so zainteresirani za delo v teh organih in ki bodo pozneje tudi delali na tem področju.

Op. ur.: Več o razpravi na mladinski konferenci bomo poročali v prihodnji številki.

IZ RAZPRAVE O PREDOSNUTKU NOVE USTAVE

Doslej že 600 udeležencev in 19 razprav o predosnutku nove ustave

V preteklem tednu so se sestali člani ustavne komisije pri Občinskem odboru SZDL; na seji so najprej analizirali potek razprave o predosnutku nove jugoslovanske ustave v naši občini. Ugotovili so, da je bilo v razdobju od 12. okt. do vključno 2. novembra že 19 razprav, sodelovalo pa je več kot 600 udeležencev.

Pri dosedanjih razpravah so bili v glavnem upoštevani politični aktivni, katere so sestavljala vodstva politično družbenih organizacij in društev.

Krajevne in terenske organizacije SZDL imajo v teh dneh tudi svoje predvolilne konference oziroma sestanke, na katerih prav tako živahno razpravljajo o predosnutku nove ustave. Na teh predvolilnih sestankih so člani ustavnene komisije tolmačili predosnutek nove jugoslovanske ustave.

Razumljivo je, da bo v prihodnjem obdobju treba zajeti večje število organizacij, društev in seveda tudi državljanov, da bodo aktivno sodelovali v razpravi. Tudi v prihodnje bo treba razpravi o novi jugoslovanski ustavi posvetiti vso pozornost na pred-

volilnih sestankih v tistih krajih, kjer jih še niso imeli. Vsekakor bo treba razpravo o predosnutku nove jugoslovanske ustave organizirati po interesnih področjih in tudi tam, kjer so ljudje zaposleni. O novi jugoslovanski ustavi bodo razpravljali tudi na posebni seji obeh domov ObLO. Vprašanjem s področja nove ustave pa bi posvetili pozornost tudi na sejah svetov pri ObLO. Seveda bi za to razpravo zainteresirali tudi podjetja, zavode, ustanove, kjer je treba ustavno materijo konkretizirati za njihove prilike in razmere. Svoj delež k razpravi o novi jugoslovanski razpravi bodo dali tudi naši prosvetni delavci, ki bodo imeli razprave organizirane po centrih. Kranjska gora, Jesenice, Zirovnica. O novi jugoslovanski ustavi bodo govorili tudi na naših šolah. O najbolj zanimivih razpravah, ki bodo ali so že bile v naši občini, pa bomo tudi pisali v našem časopisu. Ob zaključku naj še omenimo, da je bil v četrtek, 8. novembra, plenum ObO SZDL, na katerem so podrobneje razpravljali o predosnutku novega statuta naše občine. O tem in drugih posvetih bomo poročali v posebni rubriki.

Slovo od aktivnega dela

Vodstvo predelovalnih obratov je pred kratkim priredilo sprejem za upokojene sodelavce. Skromna, toda prijetna slovesnost je bila v zgornjih prostorih Kazine. Sprejema so se udeležili tudi obratovodje obratov, v katerih so bili slavljenci zaposleni. Po uvodnem pozdravu je inž. Franc Vičar lepo opisal njihovo delo in zasluge v letih aktivnega dela in jim zaželel še mnogo let zasluzenega počitka in večkratnega snidenja v tovarni in izven nje.

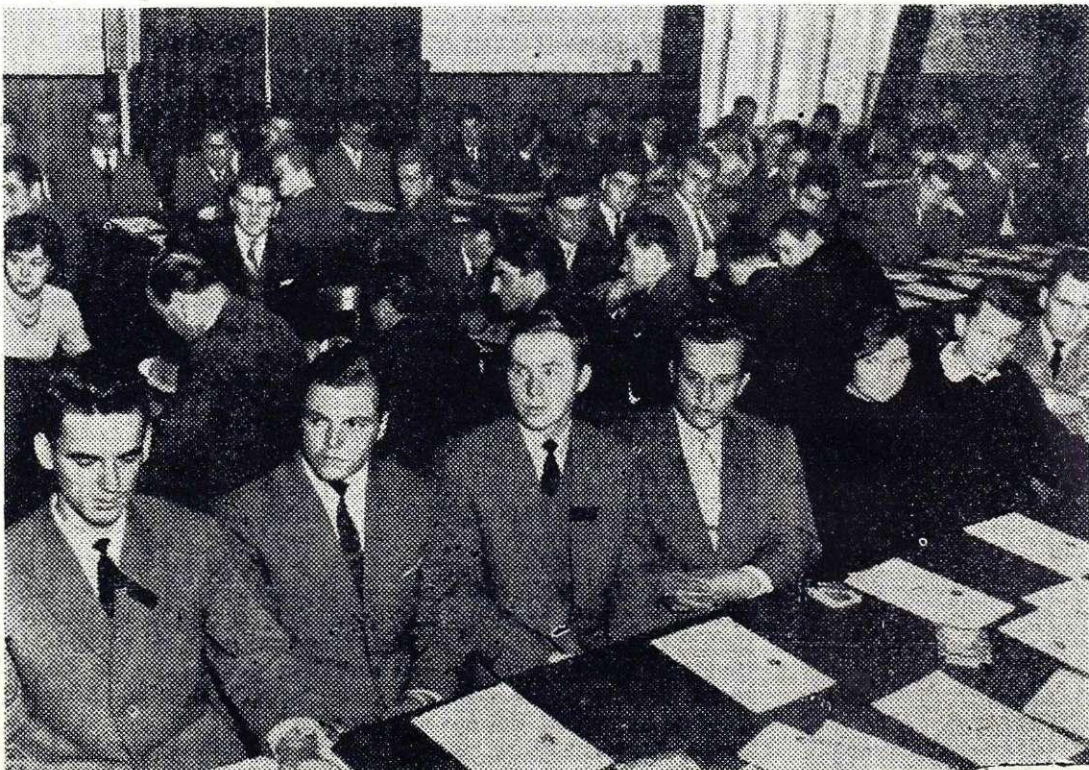
Po razdelitvi nagrad je ob prigrizku stekel pogovor o doživetjih v podjetju. Vsi so bili prijetno razpoloženi, veseli in zadovoljni.

V imenu upokojenih se je zahvalil tov. Ignac Smolej. Zaželel nam je, da delamo z najboljšimi uspehi, da nam bo vsem življenje lepše. S temi besedami so se poslovili: Ignac Smolej, Franc Jelenič, Karel Drol - vsi iz cevarne, Štefka Drolc, Justina Olip iz elektrodnega oddelka in Jože Janša iz žičarne.

Vsem želimo še mnogo let in trdnega zdravja!

J. K.

Op. ur.: Obenem obveščamo bralce, da je bilo v poročilu o poslovitvi upokojenih sodelavcev iz strojno-energetskih obratov pomotoma izpuščeno ime Jožeta Oblaka, ki je bil zaposlen v toplotni energiji.

Delo mladinske organizacije mora izhajati iz želja in potreb vse mladine

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru martinarne in Izvršnemu odboru sindikalne organizacije Železarne Jesenice se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je bila v času moje bolezni zelo dobrodošla. Prav lepa hvala!

Smail Catak

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru cevarne se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Vinko Arh

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru obrata plavž se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Karel Knavs
plavž-kamnomolom

Postali bodo kvalificirani delavci

Upamo, da trud ne bo zaman

Vzgoji kadrov smo verjetno vseskozi posvetili premalo pozornosti. Od mladih ljudi, ki so prišli v obrat, smo že po nekaj uvodnih besedah in praktičnih prikazih na delovnem mestu zahtevali, da znajo vse. Če komu ni šlo od rok takoj, smo negodovali, da mladi ljudje pač niso za delo in podobno. Nismo se pa vprašali, ali smo res storili vse, da bi mladega človeka zainteresirali za delo, ali smo mu dovolj jasno prikazali bistvo, način in namen dela itd.. Če bi vedno storili vse

paketiranje. To so za adjustažo tanke pločevine karakteristična opravila in prav takega kadra, ki bi obvladal ta celotni tehnološki proces, nam najbolj primanjkuje.

Oddelek za izobraževanje odraslih pri ŽIC je skupaj s predstavniki obrata izdelal učni program, ki bo osnova vzgoji tega kadra. Predhodno pa je bil še tečaj za instruktore, tako da je sedaj glavna skrb za vzgojo teh mladih ljudi v obratu poverjena instruktorski strokovnjaku.

imajo do mene dober odnos, želim le, da bi kmalu kaj več zaslužil. Zato se bom trudil, da bom delal čim boljše in čim več presegal normo. Imam pa veliko željo, da bi pozneje nadaljeval študij na TSS. Sedanje delo mi bo pri tem veliko koristilo.»

Instruktor **Kazimir Kotnik** pa meni: »Vsi mladinci so se pokazali kot dobri. So pridni in disciplinirani ter tudi poslušni. Zato jim z velikim veseljem dnevno posvečam precej časa. Upam, da moj trud ne bo zaman.«

Alojz Štrumbelj

Tudi v železni ima

O priučevanju mladih ljudi, ki delajo v mladinski delovni brigadi, smo v našem časopisu že pisali. Pred kratkim je oddelek za izobraževanje odraslih pri ŽIC na pobudo kadrovskega sektorja pripravil programe za izobraževanje mladih brigadirjev v obratih. Še prej je bil organiziran tečaj za priučevanje instruktorjev za izobraževanje na delovnih mestih, zdaj pa so v teku že tečaji oziroma predavanja za mlade brigadirje v ekonomskih enotah žebeljarna, hladna valjarna — žičarna in valjarna 1300.

V omenjenih obratih pomagajo oddelku za izobraževanje odraslih pri ŽIC s tem, da so mlade brigadirje, ki obiskujejo tečaje, razporedili na delovna mesta in k strojem. Omenimo naj še, da je kadrovskega sektorja organiziral novo mladinsko delovno brigado, ki dela na prometnem oddelku. Tudi ti mladinci bodo napravili isto pot kot mladinci iz prve brigade, z namenom, da se priučijo oziroma pridobijo potrebno znanje, da bodo lahko kos nalogam, ki jih čakajo na delovnih mestih v obratih.

Naprosili smo obratovodje obratov, v katerih priučujejo mlade brigadirje, da nam povedo kaj več o njihovem dosedanjem delu. Njihove odgovore objavljamo v naši reportaži.

to, bi bili verjetno uspehi vzgoje mladih kadrov boljši in ne bi imeli v tem pogledu takih problemov. Da bi v bodoče to izboljšali, je Železarski izobraževalni center začel s široko akcijo vzgoje mladih delavcev. V naš obrat smo dobili deset mladih fantov, ki jih nameravamo vzgojiti v adjusterje tanke pločevine. To je prvi poskus vzgojiti ne samo kvalificirane delavce na določenih delovnih mestih, temveč popolne adjusterje. Torej morajo mladi ljudje obvladati številna delovna mesta v adjustaži in delovne operacije, kot so: rezanje, normaliziranje, zračanje, ravnanje, žarjenje, jemanje prob, prebiranje, merjenje vatnih izgub, tehtanje, hladno valjanje, naoljenje in

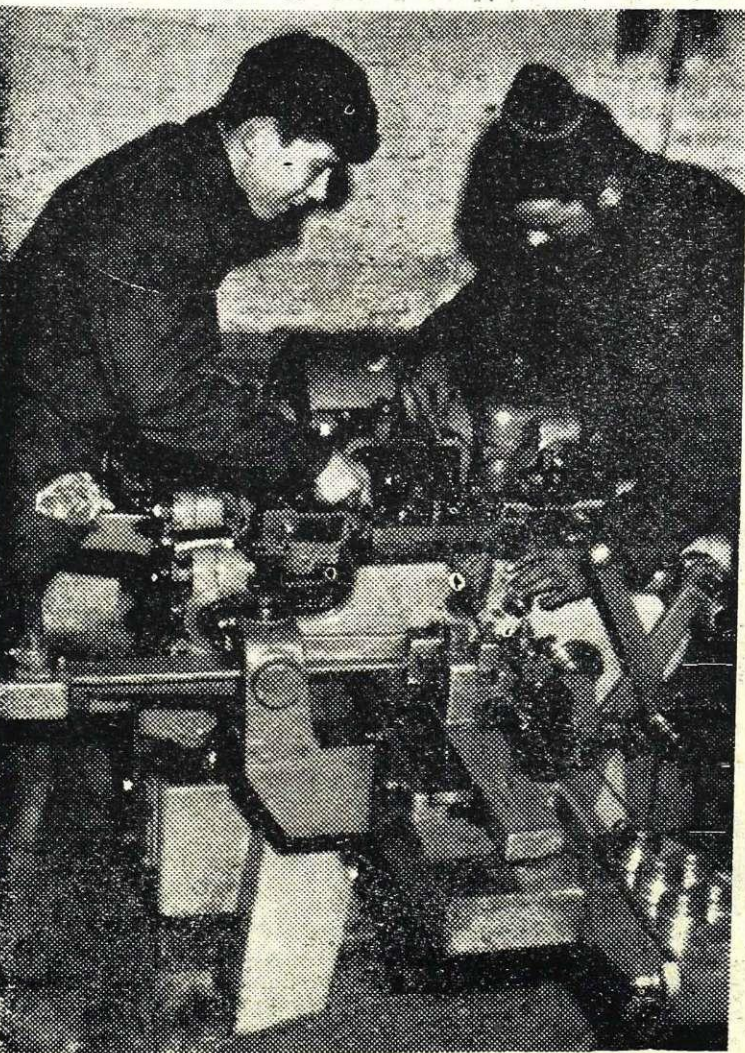
Že po krajšem času učenja so naši mladinci pokazali lep napredek, tako da so v veliki meri že samostojni in jih postopoma vključujemo na delovna mesta v redno posado. Seveda bodo zaradi tega tudi temu primerno nagrajeni, kar je vsekakor dobra vzpodbuda za učenje. Pri tem pa nismo pozabili na nadaljnji teoretični pouk, dnevno 1 do 2 uri, ki ga mladinci z veseljem posejajo. Na teh predavanjih slišijo o tehnoloških postopkih na njihovem območju dela, tako da bodo delo lažje, bolje in hitreje razumeli.

Jože Sušnik, eden od teh mladincev, doma s Koroške Bele, pravi: »Doselej sem se naučil že precej novega. Delam z veseljem. Sodelavci

V oktobru smo začeli s praktičnim poučevanjem mladoletnih delavcev v hladni valjarni in žičarni. Preden so le-ti prišli v obrat, so imeli že enomesečen izobraževalni tečaj v ŽIC in kratka uvodna predavanja z ozirom na obrate pri nas. Po uvodnih predavanjih in po ogledu obratov se so sami odločili za smer priučevanja — valjavsko

ali žičarsko in po odločitvi sestiri delavci hladno valjo in št. čarno. Za to skupino so pripravili program, ki pravi samim tovarišem, točno nem progno. Železarski izobraževalni center delovanjem in pripravi inštruktorja izdelal program poučevanja

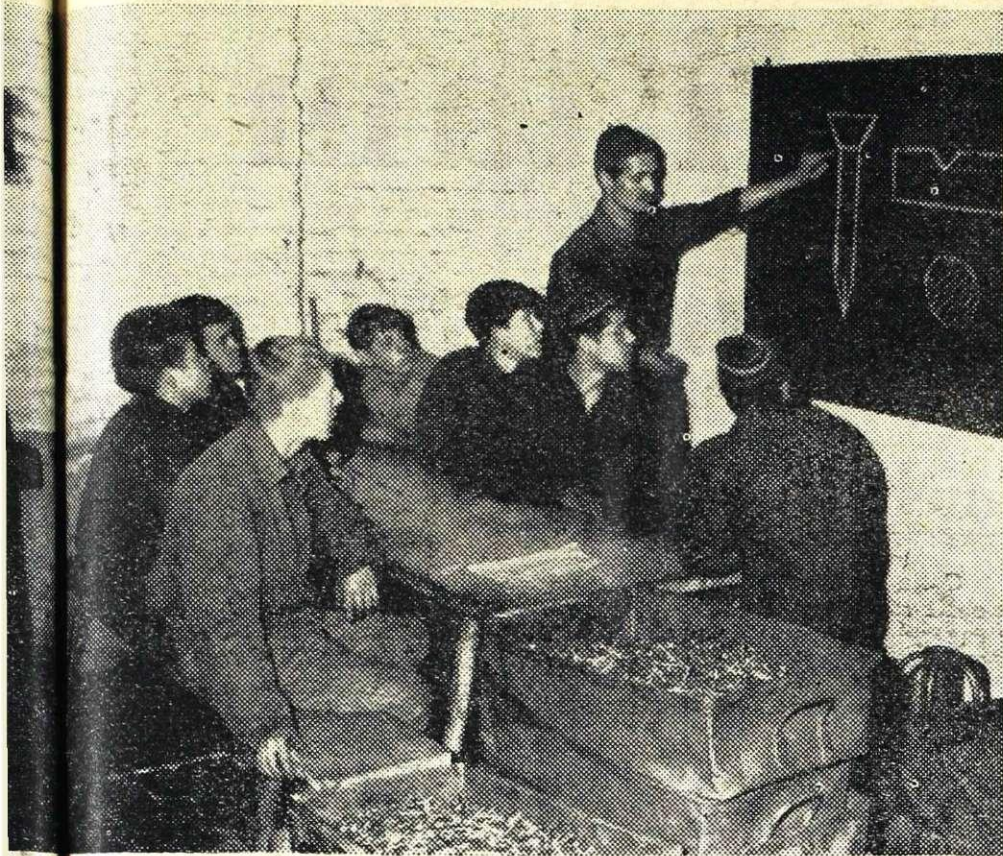
V hladni valjarni inštruktor za praktično delo pojasnjuje, kako je treba ravnati z mikrometrom

Stroj je precizen mehanizem, zato mu je treba posvetiti vso skrb in pozornost

Instruktor Kazimir Kotnik daje pojasn

Željni imajo ob stroju urejen prostor za teoretični pouk

e mladoletnih delavcev larni in žičarni

urško in po njihovi
ni smetili dodelili v
valj in štiri v ži-
Za vsa skupino smo
i pomena instruk-
i prije samo te štiri-
riše točno izdelava-
progrnu. Železarski
evalenter je s so-
ujem omenjenih
torje izdelal točen
n prevanja po fa-

zah in ključnih točkah, ki jih
je treba upoštevati.

Po tednu dni uvajanja in
opazovanja dela so začeli sa-
mi z valjanjem in obrezova-
njem hladnovaljanih trakov
oz. vlečenjem žice. V hlad-
ni valjarni smo dva poučevali
valjanja in dva obrezovanja
in razrezovanja hladno valja-
nih trakov. V žičarni pa vse
na istem vlečnem stroju več

postopkov vlečenja naenkrat.
V štirinajstih dneh smo dva
priučili obrezovanja in raz-
rezovanja hladno valjanih tra-
kov na krožnih škarjah, dva
pa valjanja na valjčnih stro-
jih Ø 120. Pri valjanju tipi-
čne dimenzije so v enem tednu
že dosegli proizvodnjo, pri-
bližno enako normirani koli-
čini za te stroje in sicer so se
približali količini okrog 1000
kilogramov valjanih trakov
na eno dmino. Na krožnih
škarjah pa je eden obrezal
sam, brez pomoči, že 924 kg
hladno valjanih trakov na dmi-
no. V treh tednih so skupno
zvaljali okrog 12 ton hladno
valjanih trakov in sicer v pr-
vem tednu 5 ton, nato pa
manj, ker so valjali ožje tra-
kove. Po treh tednih smo za-
menjali program tako, da ti-
sta dva, ki sta se priučila na
krožnih škarjah, sedaj pri-
učujemo na valjčnih strojih
Ø 120, oba z valjčnih strojev
pa na škarjah.

V žičarni so na istem vleč-
nem stroju obdelali vlečenje
žice premera 1,6, 1,9 in 0,9
milimetra in to vlečenje z mil-
lom, mokro vlečenje z vlečno
lužo in mokro vlečenje s po-
bakrenjem. Po treh tednih so
izvlekli približno 35 ton žice
in praktično osvojili principe
vlečenja na suho, mokro vle-
čenje in mokro vlečenje s po-
bakrenjem, tako da danes že
samostojno delajo. Poleg niz-
koogljčne žice so vlekli tudi že
patentirano žico. Pri delu jim
manjka samo še rutine, ki pa
jo bodo sčasoma pridobili.

inž. Franc Vičar

Mladoletni delavci z zanimanjem poslušajo predavanja asistenta tov. Tavčarja v obratu javornik II

Instruktor za praktično delo je v žičarni vedno pripravljen pomagati mladoletnim delavcem

Načrtna vzgoja mladih žebljarjev

Zaradi pomanjkanja kadra
so v žebljarni začeli z na-
črtnim učenjem mladih žebl-
jarjev. Žebljarna je med
najstarejšimi obrati naše že-
lezarne in se prav zadnje
čase bori s pomanjkanjem
delavcev, ker jih je bilo pre-
cej upokojenih.

Tako so tudi v žebljarno
sprejeli osem mladih fantov
iz mladinske delovne briga-
de, da bi jih usposobili za
kvalificirane delavce. Da bi
imeli pri priučevanju čim več

uspeha, so napravili skupaj
z oddelkom za izobraževanje
odraslih pri ŽIC učni načrt.
V poseben oddelk so posta-
vili nove žebljarske stroje,
na katerih se mladi brigadir-
ji praktično urijo in uspo-
sablajo za žebljarski poklic.
Praktično priučevanje vodi
poseben inštruktor — žebljar,
ki je predhodno posecal po-
seben tečaj na Železarskem
izobraževalnem centru. Prvi
rezultati kažejo, da bodo mla-
di brigadirji kmalu lahko

uspešno izpolnjevali redne
proizvodne naloge in se
vključili v redno proizvod-
njo.

V žebljarni so prepričani,
da bodo mladinci, ki so po-
kazali voljo do dela in uče-
nja, postali v doglednem ča-
su kvalificirani in sposo-
bni žebljarji, posebno še, ker
vzgajajo po dobro premiš-
ljenem načrtu in jim post-
režejo ne le praktično, ampak
vzporedno tudi potrebno teo-
retično znanje.

asni pri praktičnem pouku

S poti po Italiji

Lep je svet tudi tam za našo mejo

Piše: Anton Kocjančič

Trbiž - Ponteba - Videm (Udine) - Gorica - Trst (in če je le mogoče, seveda še Benetke) - kdo si ne želi napraviti te poti. Jaz sem jo letošnjo jesen. Nisem mislil o tem pisati, vendar me je k temu vzbudila objava Izletnika Jesenice, da organizira 30. novembra avtobusni izlet po tej poti. Ker se mi zdi, da je prijetneje potovati, če že malo veš, kam greš, sem napisal tele vrste.

Lep svet je tudi tam za našo mejo - tako blizu, vendar tako nepristopen. Z mnogih naših gora in vzpetin jih je že veliko od nas gledalo v ta svet za mejo, eni kot planinci, drugi kot izletniki. Tako blizu - smo si mislili - je ta Čedad, ta Gorica in Trst in Videm, vendar se tako težko tja pride. Tu pa tam pa le kdo gre.

Takole sem jaz hodil. Vreme je bilo lepo, ko so mi na meji v Ratečah dvignili zapornice. Neznani svet pred menoj je bil še ves zastrt z jesensko meglo, ki pa je kmalu izginila in nastal je najlepši dan. Na prvi tabli, ki sem jo zagledal, je pisalo v štirih jezikih: Fotografiranje prepovedano, in zemljevid je bil poleg. (Široko področje - skoraj povsod, kjer sem hodil - kazen po zakonu!)

Takoj za mejo je majhna belopeška železarna. Kolikor potrebuje vode, jo dobi iz Belopeških jezer. Dve jezera sta in po strmi cesti pridejo do njih. Poleti mora biti tam kar precej življenja, sedaj razen zaposlenega osebja in nekaj ribičev ob jezeru ni bilo žive duše.

Trbiž ni tako majhen kraj. Tu se naša cesta in železnica spojeta s cesto in železnico iz Avstrije - s Koroške. Prometa na cesti je še zmeraj precej. Trgovin je veliko in gostiln tudi. Tudi napisov je dovolj. Italijanom piše po italijansko, Avstrijcem po nemško, Slovenec pa naj prebere po italijansko ali po nemško. Naj se nauči, saj je bister in končno, saj mu drugega tako ne kaže. Dobiš pa kmalu ljudi, posebno starejše, ki znajo odgovoriti po slovensko, prav vesel si jih.

Iz Žabnice gre pot na Višarje (1789 m). Zdaj se ni več treba »gristi v kolena in nositi polen«. V 7 minutah si z žičnico na vrhu. Še zmeraj je vsako uro dovolj ljudi. Tudi Slovenci so vmes, eni kot romarji, drugi izletniki,

tretjim pa so Višarje simbol slovenstva v teh krajih. Kraj je zelo lep. Okoli in okoli so gore. Najbližje in najvišje so Mangart, Kanin, Rombon, Viš in Montaż - Poliški Špik. Na dnu doline pa je Rajbelj in cesta na Predil.

Cesta hiti naprej po Karnalski dolini. Na desni Karnske, na levi pa Julijske Alpe. Ponteba med hribi in spet se cesta previja rahlo navzdol po ozki dolini med visokimi in strmimi hribi. Na le-

Gremo naprej proti Gorici. Prekoračimo Ter in Nadižo. Ni daleč do gričevja na levi. To so Goriška Brda, Medana, Kozana, Biljana. Malo pred Gorico je most. Pod mostom Soča, na mostu napis: »Isonzo, fiume sacra alla patria. - Soča, domovini sveta reka.« Prav tak napis sem bral kasneje na Piavi. Piave, fiuma sacra...! Res je, Italijani, morila vas je Avstroogrska, kar se Piave tiče, kar pa se Soče tiče, tudi

Cesta se cepi; na desno ob obali Miramar, Trst. Na levo čez griče prav tako v Trst. Tam je Nabrežina in nabrežinski marmor. Globoke jame in v jamah prašni ljudje s svedri in klini. Nad jamami dvigala in žerjavi. Počasi plavajo iz globin težki beli bloki po žičnih vrveh. Potem jih spet vrtajo, sekajo ali žagajo. In povsod prah od svedrov in od težkih tovornih avtomobilov, ki ga dvigajo. Sobota je. Ko delav-

Onstran naše meje je tudi mesto Gorica

vo se med strme in temne bregove odcepi dolina Rezija.

Vse dno doline zavzema široka peščena struga reke Beke. Vode je zdaj malo, kar zgubi se v tej peščeni širini, včasih jo mora biti več - ob deževju.

Nižje doli se tej dolini pridruži druga, s širokim peščenim Tilmentom - Tagliamento. Potem se svet vedno bolj širi - gremo proti Vidmu - v Furlanijo.

Videm je lepo in staro mesto. Središče široke pokrajine. Zanimiv je grad. V njem je bogat vojni muzej in druge zbirke, galerija slik in velika dvorana za zasedanje parlamenta. Z gradu, ki je na griču, je lep razgled na mesto in okolico.

mi tako pravimo. Mogoče bi ne bilo treba te druge »fiume sacre«, če ne bi imeli takega apetita in pohlepa po tujem. Tudi Gorica je lepo mesto. Na živahnem trgu se lahko hitro pogovoriš slovensko. Z gradu je lep razgled na vse strani. Tudi na našo! Napisna tabla na gradu govori po italijansko o velikih junaštvih v obeh zadnjih vojnah.

Tržič - Monfalcone je precej industrijski. Ladjedelnica, pristanišče in nekaj drugih tovarn. Trdnjava na griču.

Nov daljni cilj je Trst. Še prej je Devin - naselje z gradom na skali. V grad ne moreš. Na vratih: »privat«; v gradu grof.

ci opoldne prenehajo z delom in se znajdemo skupaj v bližnji gostilni, se sliši samo slovensko.

Na vrhu griča je vas Križ. Potem so Opčine. Ko se cesta obesi navzdol, že vidim Trst, mesto ob morju, ki se širi in sili v bregove nad njim. Privozim z Opčin in potem ob morju od enega konca Trsta do drugega. Žel. postaja, pristanišče, ladjedelnica, San Marco. Vse veliko in široko, da si zadovoljen. In potem dalje do Škednja (Servola). Gledam z višine na železarno pod seboj - nekoč je bila ta železarna del naše. Potem pride noč. Mesto je lepo, trgovina ob trgovini, ceste polne ljudi. Prenočišče je težko dobiti in drago je.

Pohitim iz centra proti Barokovljam; morda bo tam bolje. Velik svetilnik enakomerno vozi svoj svetlobni pramen nad mestom in morjem. Zares je lep in veličasten. V Miramaru hočejo za prenočišče 2000 lir. Zato grem raje po spodnji cesti nazaj proti Tržiču. Ustavim se in gledam. Luči svetilnikov ob nevidnih obalah se molče pokore in slede svojim zakonom, prižigajo se in ugašajo.

Iz Tržiča v Benetke je predeleč za kolo! Zato je kolo ostalo v Červinjanu (Cervignano), mene pa je potegnil vlak skozi ravnine. Hitro gre. Mestre je zadnja postaja na kopnem. Potem zdrvi po ozkem nasipu, kjer je prostora samo za cesto in vlak proti Benetkam. Benetke so velike in lepe. Prav take, kakor pišejo o njih. Vendar se utru-diš, ko jih gledaš. Vsa teža stebrov, zgradb in cerkva te tišči k tlom. Tisoč stebrov in vsak ima tisoč okraskov, izdelanih do potankosti.

Več zraka je na prav tako svetovno znanem beneškem otoku Lido. Ceste so široke in drevoredi starih dreves šume. Ko prehodiš dolgi otok povprek, se znajdeš pred velikim kopališčem, ki je že ob odprtem Jadranskem morju. Grozljivo enakomerno butajo peneči valovi ob obalo.

Oglej, staro znamenito mesto, je na beneški strani Soče. Ponaša se z deli starih Rimljanov: grobovi, stebri in drugimi razvalinami.

Iz Ogleja grem proti morju, kjer je spet podobno kot v Benetkah, le da je vse bolj svobodno in lahko. Spet je nasip, pet km dolg, samo cesta pelje po njem. Tako pridemo do Gradeža (Grado), letoviškega mesta med lagunami. Majhno pristanišče z majhnimi ladjami in čolni. Kakor ustvarjeno za počivanje in dopust ter kopanje. Sodobne hiše in vile, poredko posejane med drevjem. Dolgo in široko kopališče ob vsej dolgi obali. Res »zlata obala« - niso pretiravali, ko so to zapisali na reklamne deske ob cestah iz Vidma. Tu ni beneške more.

Iz Gradeža grem skozi Gradsko ob Soči proti Gorici, s katero smo že znanci. Od tam pa še nekaj ovinkov, meja in še dolg cestni predor in že sem na naši strani. Kmalu bom doma!

Obvestilo

Zaradi naraščajočih osebnih in telefonskih poizvedbah o odkupu raznega gradbenega materiala preko male prodaje, obveščamo člane kolektiva in upokoјence Železarnе Jesenice:

1. Vsak član kolektiva in upokoјenec ZJ je po sklepu UO z dne 16. maja 1961 in sklepu CDS z dne 15. junija 1961 upravičen, da preko male prodaje odkupi enkrat letno do 10 kg odpadnega železa in do 10 kg odpadnih nesortiranih žebeljev brez potrdila. Od 10 do 50 kg enkrat letno proti predložitvi potrdila Stanovanjske skupnosti oziroma Krajevneга odbora SZDL. Od 50 kg naprej na gradbena dovoljenja in potrdilo odseka za gospodarstvo in komunalne zadeve ObLO, ki je gradbeno dovoljenje izdal.

2. Betonsko žico, črne in pocinkane cevi lahko odkupijo posestniki stanovanjskih hiš in gradbenih dovoljenj.

3. UO je na redni seji 30. maja 1961 z ozirom na veliko število prošenj naših sodelavcev za razno gradbeno gradivo sklenil, da se vse prošnje naših sodelavcev za gradbeni material odstopijo mali prodaji, ki naj jih reši soglasno s sklepom UO z dne 16. maja 1961. UO je na redni seji 27. okt. 1962 sklenil, da bomo ves odpadni les porabili pri gradnji valjarn na Belškem polju. Zaradi tega ne vlagajte na malo prodajo prošenj za odpadni les. Pri prodaji odpadne zidne in strešne opeke imajo po sklepu UO z dne 19. maja 1962 prednost gradbene zadruge, družbene organizacije in le socialno šibki delavci, če so na malo prodajo vložili pismeno prošnjo. — Nabiranje odpadne opeke je dovoljeno samo na podlagi dovolilnice, ki jo je izdala mala prodaja in v prostem času z vednostjo nadzorne službe ŽJ.

4. Ker pride pri prodaji med uslužbenci male prodaje in kupci zaradi nepoznavanja do raznih nevšečnosti, opozarjamo vse člane kolektiva in upokoјence ZJ, da pripravijo drobiž, tovarniško in osebno izkaznico ter upokoјenci upokoјensko člansko izkaznico in dobavni list. Dobavni listi morajo biti žigosani, točno označeni kosi, kilogrami, kvadratni metri, kubični metri, dimenzije in točen oz. pravičen naziv materiala.

5. Uradni čas za stranke, ki kupujejo material iz jeseniških obratov, je vsak torek in petek od 10. do 12. ure in od 14. do 17. ure na Jesenicah, za javorniške obrate pa vsako sredo od 10. do 12. ure in od 14. do 17. ure na Javorniku (vratarnica glavni vhod). Ker so uradne ure dopoldan in popoldan, obveščamo vse člane kolektiva, ki bodo prihajali na malo prodajo med službo, da jih bomo prijaviли nadzorni službi.

6. K odkupni ceni materiala zaračunamo po odloku ObLO Jesenice s 1. julijem 1962 4% občinskega davka.

Na zalogi imamo večjo količino odpadnih pohištenih vzmeti po 100 dinarjev kilogram.

Referat za malo prodajo

Valjavci odhajajo v pokoj

V zadnji številki smo objavili sliko s poslovnega večera upokoјencev javornika II in tako podpis ni ustrezal, ker se nanaša na upokoјence celotnih varjarn, njihovo sliko pa objavljamo danes.

Vodstvo valjarn je v petek, 19. oktobra priredilo v zgornjih prostorih Kazine sprejem za delavce, ki so bili upokoјeni od 1. 7. do 30. 9. 1962. Na sprejemu je bilo 19 upokoјencev: Janez Ferjan, Anton Jakopič, Viktor Lončner, Ignac Močnik, Miha Peterman iz obrata javornik I, Pavel Gurevnik, Štefan Podgoršek, Jera Razinger, Leopold Slamnik, Stanko Sterle, Franc Zalokar, Albert Železnik iz obrata javornik II, Martin Humar, Franc Koren iz valjarne 2400, Jože Jekler, Stanko Vister, Jože Šest iz žične valjarne ter Angela Rekar in Matevž Polka iz strugarne valjev.

Zbranim upokoјencem je v imenu vodstva podjetja in obratov valjarn spregovoril šef valjarn Ciril Odlasek. Zahvalil se jim je za njihov trud in prizadevanje ter jim razdelil pripadajoče nagrade.

V imenu upokoјenih tovarišev se je za izkazano pozornost zahvalil Anton Jakopič. Za tem se je razvil prijeten razgovor o dolgoletnem delu v podjetju. Želimo jim še mnogo srečnih let!

Pomembna pridobitev za žerjavovodje

Zerjavovodje v vročih in močno zaprašenih obratih delajo v takih delovnih pogojih, ki ogrožajo njihovo zdravje in varnost pri delu. V nekaterih državah že imajo žerjavovodske kabine v takih obratih opremljene s posebnimi klimatskimi napravami, ki pa so zelo drage. Zaradi pogo-

stih težjih nesreč je republiški inšpektorat za delo zadolžil oddelek socialnozdravstvene službe, da kabine žerjavov v takih obratih opremi s potrebnimi klimatskimi napravami.

Tega problema se je samoiniciativno lotil član našega kolektiva, tov. Boris Kos, dninski delovodja v elektro delavnici. Po dolgoletnih izkušnjah je začel uresničevati svojo zamisel. Klimatska naprava, ki jo predlaga tov. Kos, je enostavna in cenena in so jo merodajni strokovnjaki na osnovi uspešnih poskusov z izdelanim prototipom pozitivno ocenili. Soglasno z odlokom socialno-zdravstvene

službe bodo tako napravo izdelali za žerjave v martinarni in na elektropeči. Prav gotovo pa se bodo pozneje te pomembne pridobitve poslužili tudi drugi obrati, kjer žerjavovodje opravljajo svoje odgovorno delo v težkih delovnih pogojih.

Izboljševalni predlog tov. Borisa Kosa je prav gotovo pomemben prispevek k boljšemu in bolj varnemu obratovanju ter zdravstveni zaščiti žerjavovodij.

PREBERITE

Nesporazum

Mala Milica, hčerka uslužbenke naše železarne, je morala k zdravniku. Zato ji je mamica naročila: »Milica, ko boš prišla iz šole, me počakaj pred vhodom v tovarno, da bova šli skupaj k zdravniku. Zapomni si, ko je ura dve, zatu-li in takrat bom prišla iz tovarne.«

Milica je mamico napeto poslušala, nato pa vprašala: »Mamica, kako pa naj zatu-lim? Ali bolj močno, da me boš zagotovo slišala?«

Takih predavanj naj bi bilo več

V torek, dne 6. novembra 1962 ob 19. uri je predaval kapetan LM Zdravko Petrič, komandir Ljudske milice na Jesenicah zbranim šoferjem v dvorani Čufarjevega gledališča o vzrokih nesreč, o vzniku kot povzročitelju nezgod, o odnosih med vozniki in pešci in o delu organov Ljudske milice pri urejevanju prometa. Predavanje je bilo skrbno

pripravljeno in nazorno podano in je dobil vsak poslušalec mnogo novih izkušenj, ki jih je treba za varen razvoj prometa tudi v praksi izkoristiti. Predavanje je priredila komisija za varnost prometa pri ObLO Jesenice — skupaj z Avto-moto društvom Jesenice in je bilo zelo škoda, da dvorana ni bila polno zasedena. Zelo smo pogrešali poklicne šoferje, za katere vemo, da so največ na cesti in izpostavljeni največjim nevarnostim. Po predavanju so predvajali filme z zelo zanimivo in poučno vsebino. Takih predavanj, ki naj služijo vzgoji naših voznikov, naj bi bilo čim več.

Mi, otroci in skupni problemi

Za uspešen in vsestranski razvoj mlade generacije – naših bodočih proizvajalcev in upravljalcev, je v našem socialističnem sistemu odgovorna družba v najširšem pomenu. Skrb za to dejavnost ni le enkratna in je tesno povezana z ostalimi navedenimi za dviganje družbenega standarda. Vanjo spada tudi otroško varstvo in s tem ustanove, ki se s tem bavijo.

Pred kratkim sem se ustavila pred domom igre in dela »Angelce Ocepke« na Plavžu. Ne slučajno, pač pa namerno in k temu so me privedle nekatere negativne opazke prebivalcev tega naselja. Okoli stavbe, ki služi v ta namen, je večer živ-žav, na katerega se verjetno vsak mimoidoči ozre. Kako delajo v tem domu in s kakšnimi težavami se bore, je v kratkem razgovoru povedala upravni- ca doma, tov. Zgončeva:

Stavba sama ne odgovarja namenu in je bila pred leti samo zasilen izhod, s katerim naj bi se rešilo najbolj pereče probleme varstva otrok zaposlenih mater. Za sedanje zasedbo, ki trenutno znaša 96 otrok, imajo odločno premalo prostora. Ustanova sprejema šolske in predšolske otroke, nekaj celo s celodne-

no oskrbo. Poldnevna oskrb- nina znaša za šolske otroke 160 din, pri čemer so vključe- ni tudi trije obroki hrane, za predšolske pa 135 din. Spreje- majo otroke v starosti 2 do 15 let. Za najmlajše skrbi otroška negovalka.

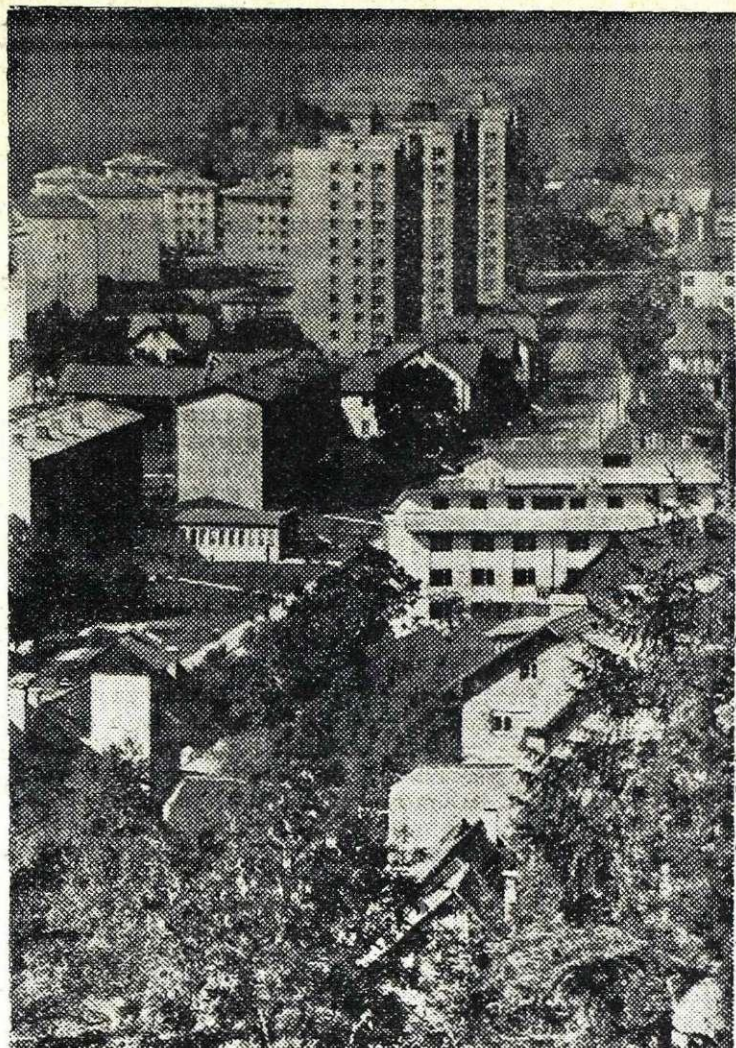
Glede kadra so letos znatno na boljšem. S septembrom sta nastopili službo dve novi to- varišici – vzgojiteljici, absol- ventki štiriletnih vzgojiteljske šole, ki po izjavi upravnice kažejo precej prizadevnosti. Poživili sta tudi dosedanje vzgojni program, ki je po mnenju nekaterih staršev do- slej nekoliko šepal.

Dom igre in dela je samo- stojna finančna ustanova v sklopu stanovanjske skupno- sti Plavž, z dodatnimi dota- cijami od strani ObLO Jese- nice. Začetne težave glede dodeljevanja sredstev za nje- govo dejavnost in vzdrževa- nje so prebrodili. Uspešno so rešili tudi nov sistem delitve dohodka in nagrajevanja po vloženem delu in trudu, pri čemer se poslužujejo sistema točkovanja. Kolektiv šteje 12 članov. Letos so pred krat- kim tudi prvič izvolili tri- članski svet staršev, ki naj bi sodeloval pri reševanju no- tranjih problemov z uprav- nim odborom ustanove. Lepo

je bilo slišati, da imajo tudi dobro povezavo s socialno službo ObLO, ki ureja social- ne primere in za nekaj va- rovancev prispeva oskrboval- nino.

Na koncu je tov. upravni- ca dejala, da bodo (op. ur. morda so jo že) odprli tudi na Hrušici nekako podružnico doma igre in dela, ki bo za- sedla prostor v izpraznjeni sobi, ker sta se tretji in če- trti razred priključila osnovni šoli na Jesenicah. Tja bosta dodeljeni dve tovarišici in sicer vzgojiteljica z enoletno šolo in ena laična moč (s te- čajem). Prevzeli bosta tudi skrb za mlečno kuhinjo, kjer bodo varovanci prejemali tople obroke. Osnovna šola na Hrušici je namreč pred časom ukinila svojo mlečno kuhinjo (iz neznanega vzroka?), sedaj pa bi imela možnost, da se spet priključi. Prijav za var- stvo otrok imajo že dovolj in z delom bodo lahko kar pri- čeli.

MI

Stanovanjsko naselje na Plavžu se vse bolj širi, zato bo treba vzporedno tudi bolj skrbeti za otroške varstvene ustanove

O delu v klubih

Pri svetu Svobod in pro- je bil pred kratkim posvet o vlogi klubov v kulturno-pro- svetnem in družbeno-politič- nem življenju v občini. Ugo- tovljeno je bilo, da delo v klubih ni tako zaživel kot je bilo zamišljeno, predvsem, ker komisije za klubsko za- bavno delo pri občinskih sve- tih Svobod in prosvetnih dru-

štev niso bile dovolj delav- ne, ali pa le-te niso dobile dovolj podpore ostalih orga- nizacij. Razvoj dela v klu- bilih ni odvisen samo od za to odgovorne komisije, pač pa od dobre programske politi- ke odgovornih za kulturno, idejno-vzgojno in družbeno- ekonomsko delo. Klubi naj bi postali samostojna krajev- na institucija, nad katero bi vsekakor morala imeti pa- tronat stanovanjska skupnost. Za red, čistočo, ogrevanje, mikavnost prostorov bi mor- al odgovarjati za to določe- ni tehnični vodja. Vzrok sla- bega obiska klubov so bili slabi programi. Klubi niso neka nova oblika dela, pač pa privlačno urejeni prostori, kjer je treba prirediti: di- skusijske, kulturno-umetni- ške večere, razgovore z zani- mivo vsebino, družbeno za- bavne ure itd. Programi mo- rajo biti sestavljeni na osno- vi želja in potreb prebival- cev, se pravi po analizi pri- lik in življenja kraja – kra- jevne skupnosti. Zato je po- trebno, da ima vsak klub tu- di programskega vodjo, ki bo znal vsklajevati program tako, da bodo prebivalci ču- til potrebo priti ob najavlje- ni uri. Zaradi privlačnosti pa so potrebni tudi pripomočki, materiali, ponazorila itd., ki jih je pri nas dovolj, so pa raztreseni po šolah, društvih, delavskih univerzah, knji- garnah, servisih itd. Zanje je bilo vloženo mnogo sredstev, na žalost pa imamo primere, da plesne, so pokriti s pra- hom itd. Priporočeno je bilo,

da prav delavska univerza ta sredstva zbere in ustanovi servisno službo za izposoja- nje.

Nekdaj je bilo mnogo mo- ledovanja za prostori, zdaj pa, ko prostore za klube sko- raj povsod imamo, moramo znati v njih gospodariti in jih s programi narediti pri- vlačne. Zavedati se moramo, da je bilo za te prostore in opremo vloženo mnogo dru- benih sredstev ter bi bilo ze- lo napačno, da bi se izrodili tako, kot so se rdeči kotički.

Branko Blenkuš

ZAHVALA

V cvetu mladosti je odšel v mnogo prerani grob naš dragi

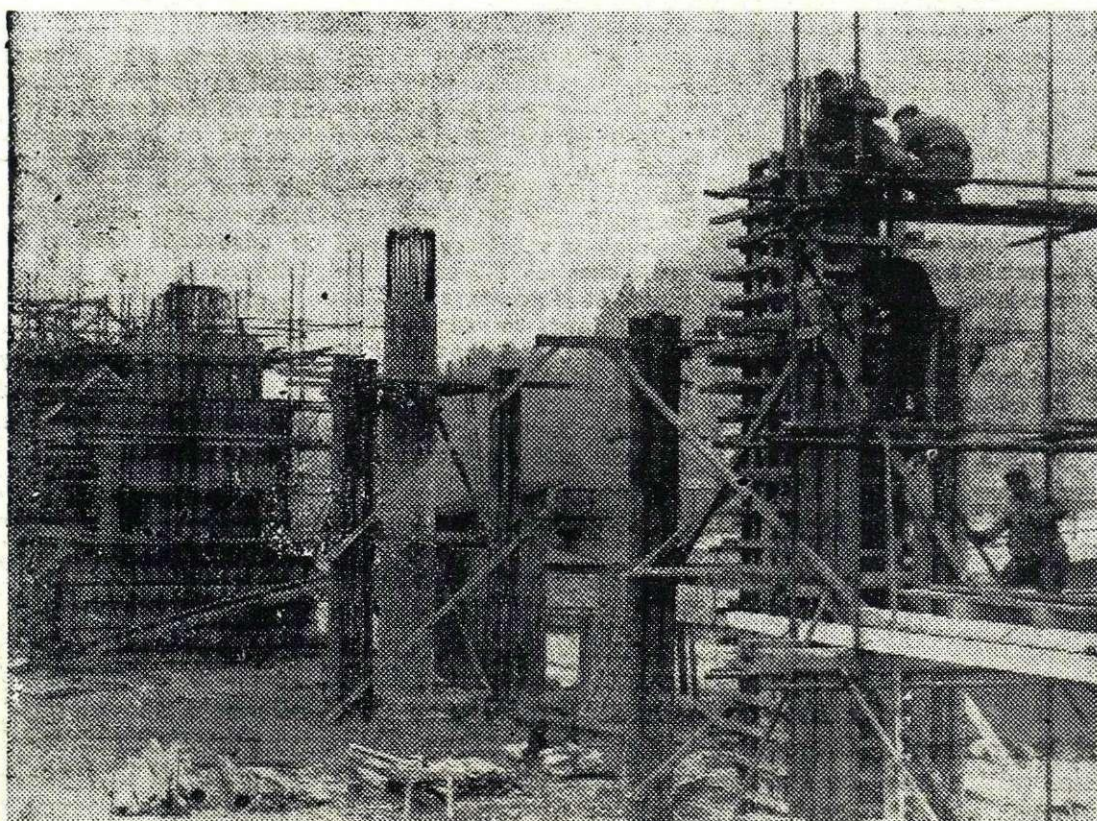
DUŠAN MILOJEVIČ

Zahvaljujemo se dr. Vilma- nu, ker mu je nudil pomoč in lajšal bolečine, vsem sose- dom in sostanovalcem, ki so nam vsestransko pomagali in prevzeli vso organizacijo, ko- lektiv OTK, njegovim sode- lavcem, sindikalnemu odboru OTK za denarno pomoč in ta- bornikom terena Podmežak- lja za izkazano čast.

Najlepše se zahvaljujemo tudi vsem darovalcem cvetja in vencev, vsem, ki so ga spremljali na njegovi zadnji poti, posebno pa delovodji OTK, kakor tudi vodji tabor- nikov za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zaluzoji: mama, sestra Dana, zaročenka Sonja in ostalo sorodstvo

Upoštevanje požarnovarnostnih predpisov je najbolj ceneno in naj- bolj zanesljivo sredstvo za čuvanje ljudske imovine!

V minulih štirinajstih dneh se je slika na gradbišču, kjer gradijo nadvoz, močno spremenila. Zdaj betonirajo nosilce in upajo, da bodo nadvoz zgradili v predvidenem roku, tako da bodo že v prihodnjem mesecu lahko polagali železniški tir

JESENIŠKA KOMUNA in njeni problemi

Jeseničani drugi na slovenskem šahovskem prvenstvu

Finalni dvoboj na slovenskem šahovskem prvenstvu za leto 1962 bo ostal jeseni-

škim šahistom še dolgo v neizgubnem spominu. Kljub dobri igri proti ekipi Novinarja iz Ljubljane sta se oba dvoboja

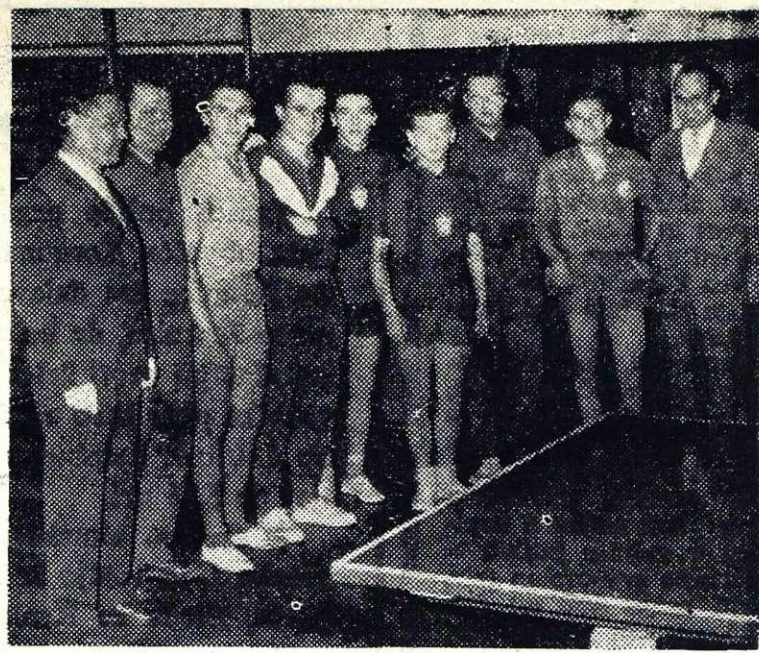
končala z neodločenim rezultatom 5:5. Zaradi tega se ekipa jeseniških šahistov ne bo mogla udeležiti moštvenega prvenstva Jugoslavije v šahu, ker določila turnirskega pravilnika predvidevajo, da je ob neodločenem izidu dvoboja boljše tisto moštvo, ki ima več zmag na prvih deskah. V tem primeru je več zmag dosegla ekipa Novinarja. Čeprav so izidi pri šahu

odvisni le od znanja igralcev, lahko imenujemo ta primer »smola«. Jeseniški šahisti se bodo z najboljšimi šahisti v Jugoslaviji lahko pomerili šele drugo leto, še prej pa bodo morali premostiti vse ovire v Sloveniji in med njimi tudi Novinarjevo, ki ni majhna, vendar upamo in želimo, da bomo uspeli.

ŠAHOVSKA EKIPA ŽJ druga na sindikalnem prvenstvu Slovenije

Člani sindikalne podružnice Železarne Jesenice, ki so se udeležili 14. sindikalnega šahovskega prvenstva Slovenije v Portorožu, so zasedli drugo mesto za ekipo ljubljanskega Novinarja.

Za ekipo Železarne Jesenice so nastopili: Kočevar, Železnikar, Štrumbi, Korošec, Jan, Zupan in Zorko. Naša ekipa je vse svoje nasprotnike odpravila, le srečanje z ekipo Novinarja iz Ljubljane se je končalo neodločeno.

Na sliki: namiznoteniški igralci iz Čehoslovaške in Jesenic ob nedavnem srečanju na Jesenicah

Zmagali so gostje iz Čehoslovaške

Letošnjega državnega prvenstva v namiznem tenisu z mednarodno udeležbo se bo udeležila tudi namiznoteniška reprezentanca Čehoslovaške. Na poti v Skopje so se ustavili tudi na Jesenicah in odigrali prijateljsko tekmo z namiznoteniško ekipo Jesenic. Za ekipo Prage so nastopili državni reprezentanti: Andreadis, petkratni svetovni pr-

vak ter Miko in Stanek. Za ekipo Jesenic je igral tudi član Triglava iz Kranja in državni reprezentant Janez Teran, poleg njega pa še Kavčič in Rebolj. Domači igralci se odličnim gostom niso mogli uspešno upirati, zato so gostje zmagali z rezultatom 5:0. Številne gledalce je še posebej navdušil svojo igro Andreadis.

Spet se je pričel pouk

Otrokova delovna obleka

V šoli otrok dela. Kakor za vsako delo, je tudi za šolsko potrebna delovna obleka. O delovnih oblekah, haljah in suknjičih je bilo v minulih letih že mnogo povedanega in napisanega. Potreba po posebnih oblekah za šolsko delo je dovolj utemeljena. Pri pisanju, barvanju, brisanju table, tehničnem pouku in pri našenju učil učenec kaj hitro zamaže svoje krilo ali blače. Če bi imel vrh vsakdanje obleke posebno haljo ali suknjič, bi ostali madeži tod. Zato naj bi bile delovne halje in suknjiči iz lahke tkanine, ki jo je mogoče prati. Kroj je lahko poljuden. Nekaj vzorcev je mogoče kupiti že v konfekciji. Zavod za napredek gospodinjstva je izdal posebno prilogo

»Naše žene« s kroji delovnih halj. Tako se je že sedaj mogoče izogniti vsaki uniformiranosti, ki bi ne bila zaželena. Za telesno vadbo potrebuje učenec telovadne blače, ki naj jih prinaša v šolo vselej, kadar ima na urniku telesno vzgojo. Običajna obleka onemogoča gibanje in je za delo v telovadnici škoda.

Ko kupujemo šolske potrebščine, pazimo, da so trpežne, privočne in da ustrezajo zahtevam šole. Otroka stalno navajamo, naj z njimi skrbno ravna. Če dosežemo, da otrok upošteva naša napotila, je šolanje dosti cenejše.

Za svoje potrebščine naj ima otrok doma poseben kotiček. Spravlja naj jih v posebno omario ali v del večje omare. Določimo mu dve ali tri poličke in prostor za torbico. Sem naj skrbno zloži vse svoje šolske predmete. V tem kotičku naj vlada vzoren red. Že od prvega razreda naj vzdržuje red otrok sam. Dokler ni dovolj smisla in še ni dovolj dosleden, mu pomagamo, ga učimo in seveda pogosto nadzorujemo. Vzgoja otroka k redoljubnosti ima svoje korenine v splošnem domačem redu in še posebej v redu pri njegovih lastnih predmetih.

H koncu še nekaj o nošenju šolske torbice. Otroci prvega in drugega razreda naj bi nosili torbice na hrbtnu. Tako jim ostaneta prosti obe roki, ki jih potrebujejo za nošenje dežniške, vstopanje v avtobus, za odpiranje vrat in za naravnostno ter pravilnejšo hojo. Učenci in učenke višjih razredov naj nosijo torbice tako, da jih drže za ročaj. Nošenje torbic pod pazduho, zlasti če so velike in težke, ni priporočljivo. Otroke je nagnjen na tisto stran, na kateri nosi torbico. Nekateri dečki imajo navado, da vtaknejo torbico pod pazduho, obe roki pa v žep. Tako nošenje šolske torbice izgleda precej pobalinsko.

Personalne vesti

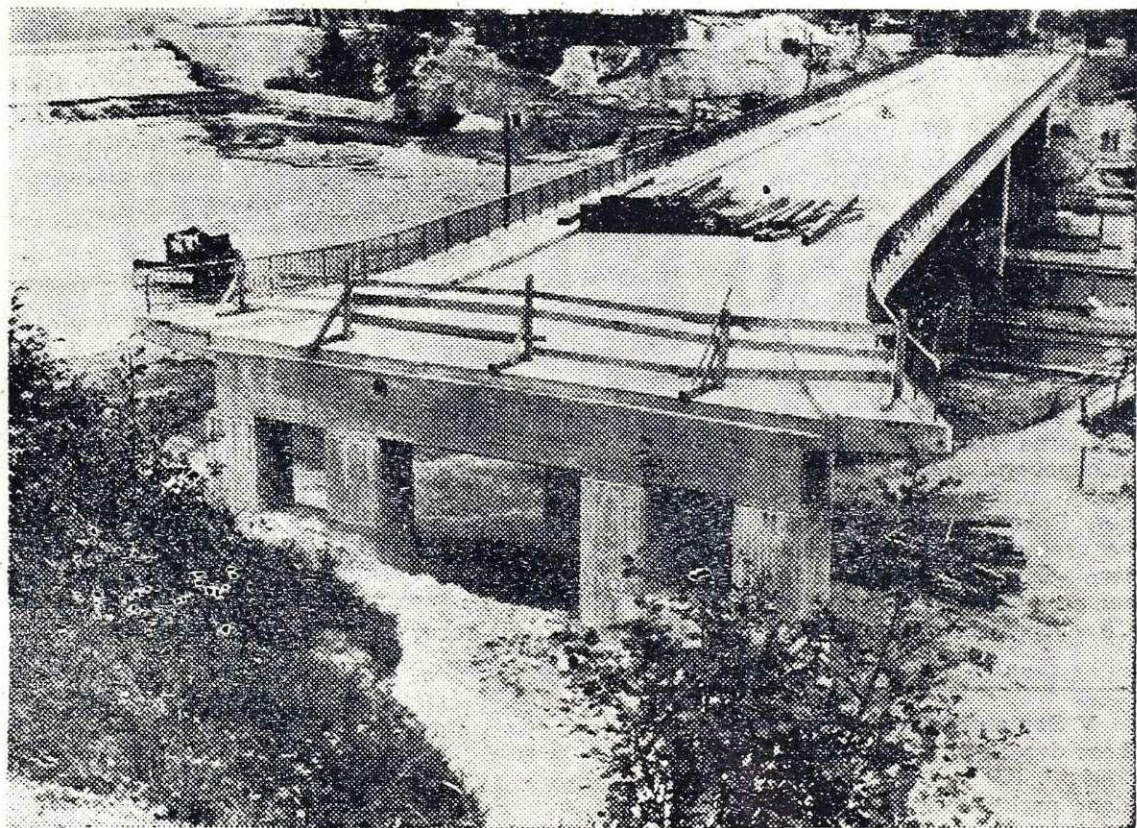
Personalne vesti od 16. do 31. oktobra 1962:

32 sprejetih delavcev, 28 obračunanih delavcev, 1 uslužbenec sprejet in 2 obračunana.

UPOKOJENI SO BILI NASLEDNJI DELAVCI

JOŽE KNAFELJ, 1909, javornik I – v ŽJ 19 let in pol; MATEVŽ LAZAR, 1907, plinski generatorji – v ŽJ 37 let; JAKOB PESTOTNIK, 1906, industrijski zidarji – v ŽJ 33 let in pol; FRANCKA RAVNIKAR, 1912, nabavna služba – v ŽJ 20 let in pol; MATIJA RUTAR, 1905, cevarna – v ŽJ 21 let in ANTON VODICAR, 1906, javornik I – v ŽJ 15 let.

Vsem upokojenim sodelavcem želimo, da bi dolgo uživali zasluženi pokoj!

Če bodo dela tudi v prihodnje dobro napredovala, bo most čez Savo izročen svojemu namenu še v tem letu. Manjkajo samo še priključki z obeh strani

Enačba

$a + (b - c) + (d - e) + (f - g) + (h - i) + (j - k) + (l - m) + (n - g) + o + (p - r) + (s - t) + (u - v) + (z - ž) = x$
a) dolina pod Triglavom, b) jedilni pripomoček, c) deli

obraz, d) priimek narodnega heroja (Ivo Lola), e) reka v Srbiji, f) materija, snov, g) ploščinska mera, h) prebivalec na skrajnem severu, i) ime ameriške filmske igralke Novak, j) tlačiti, gaziti, k) znani francoski filmski komik (Jacques), l) mesto v južni Turčiji, m) ime znamenite

balerine Pavlove, n) metalurški poklic, o) največji jugoslovanski rudnik bakra, p) popotna torba, malha, r) staronordijska zgodba, s) evropski stolp, t) Avar, u) portugalska kolonija v Afriki, v) naga, neoblečena, z) prestolnica Eritreje, ž) domače žensko ime, x) = misel ob dnevu mrtvih.

Obisk v Grazu

Na dan mrtvih je Okrajni odbor ZB Kranj organiziral obisk grobov padlih borcev in talcev, ki so pokopani v Grazu in v Velikovecu v Avstriji. Med njimi je bilo tudi šest Jeseničanov.

Spomenik na centralnem pokopališču v Grazu, ki je bil odkrit lani in je postavljen v čast blizu 2600 žrtvam fašizma raznih narodov, sestavljata 20 m visok steber z napisom v sedmih jezikih - »Čuvajte svobodo in mir, kajti zanju smo mi dali življenje« in granitni lok, v katerem so vklesana imena vseh, ki so našli tu zadnji dom. Med njimi je mnogo Slovencev in tudi ves legendarni Pohorski bataljon.

Zalne komemoracije se je udeležilo mnogo Jugoslovancev in Avstrijcev. V imenu Okrajne zveze borcev Maribora je govoril tov. Gregorič in se zahvalil avstrijskim oblastem, ki so omogočile tako številni obisk Jugoslovancev.

Skupina, v kateri smo bili Jeseničani, je obiskala tudi spomenik padlim partizanom v Velikovecu. Zaradi dolge poti smo prispeli že skoraj v temi in položili venec, lahko pa smo opazili, da ta spomenik, ki je bil že enkrat razrušen, tudi danes ni dobro vzdrževan in spoštovan. Menim, da bi lahko v bodoče vsako leto Okrajni odbor ZB Kranj organiziral na dan mrtvih komemoracijo v Velikovecu, kakor je to storil letos odbor ZB Maribor v Grazu. Tako bi dokazali, da nismo pozabili žrtev za svobodo naše domovine.

Stane Torkar

ZELEZAR, tednik - izdaja: Železarna Jesenice - glavni in odgovorni urednik Remigij Noč - ureja redakcijski odbor. Rokopisov in fotografij ne vračamo. Naslov: Uredništvo »Zelezar«, Železarna Jesenice, telefon št. 394. - Tisk CP »Gorenjski tisk« v Kranju

Obvestilo

Zaradi boljše organizacije prevozov in reda obvešča Komunalno podjetje Avtoservis Jesenice vse delavce in uslužbence Železarne Jesenice, da bo zadnji avtobus s Plavža odpeljal proti železarni ob 5.45 uri, z Javornika prav tako ob 5.45 in s Koroške Bele ob 5.40 uri. Avtobus s Hrušice pa bo odpeljal ob 5.25 uri.

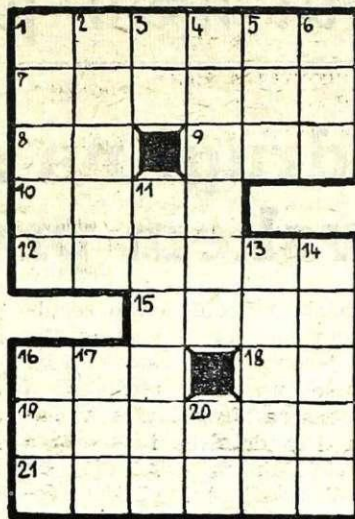
Z uvedbo zimskega voznega reda bodo avtobusi, ki vozijo iz Begunj, Bistrice, Podnarta, Bleda in Krnice odpeljali 10 minut prej.

Vsi ostali vozniki redi ostanejo do nadaljnjega nespremenjeni, le avtobus, ki vozi v Planino pod Golico, bo vozil, dokler ne bo zapadel sneg.

Objavljeni vozniki red bo začel veljati 15. novembra 1962.

Komunalno podjetje Avtoservis
Jesenice

Križanka

Vod.: I. priimek našega glavnega direktorja, 7. gozdni sadež, 8. oranje, 9. struja, 10. ostanek požaganega drevesa, 12. zobje divjih prašičev, 15. cent, 16. življenjska tekočina, 18. kemični simbol za prvine, ki se na zraku sama vžge, 19. rov za izkoriščanje zemeljskega bogastva, 21. zaklonišča; mesta, ki nas varujejo pred nečim.

Navp.: 1. vrsta živali, 2. glavna srčna odvodnica (množina), 3. začetnici znanega slovenskega filmskega kritika, 4. sol solitrne kisline, 5. moško ime, 6. vodna žival, 11. spojine s kisikom, 13. priprava za natančno merjenje, 14. Odisejeva domovina, 16. največji jugoslovanski otok, 17. znani roman Karla Čapka, 20. začetnici jugoslovanskega elektrotehnika, ki je živel in deloval v ZDA. -jn-

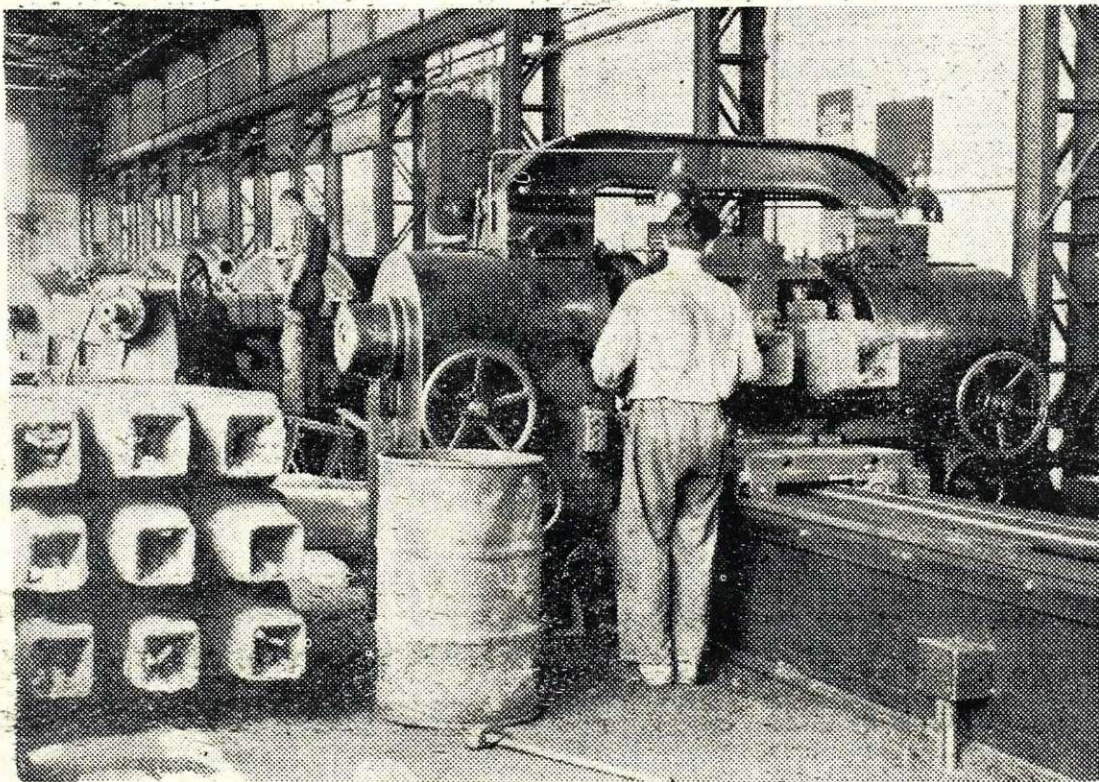

železarski
GLOBUS

BRAZILIJA - V Braziliji konvertorji za žilavljenje s kisikom. V ta namen so se že začeli pogajati z avstrijsko železarno VÖST v Linzu, ki ima licenco za LD postopek proizvodnje jekla v konvertorjih s kisikom.

INDIJA - V zvezni indijski državi Gujarat bodo v prihodnjem letu začeli graditi prvi cevovod za zemeljski plin. S tem cevovodom bodo povezali nahajališča zemeljskega plina pri Cambayu z zahodno indijsko obalo ter omogočili tamkajšnji industriji preskrbo s kvalitetnim gorivom. To je tem bolj važno, ker je najbližje nahajališče premoga oddaljeno več kot 1600 km od tega industrijskega področja.

ZAHOĐNA NEMČIJA - V avtomobilski tovarni Opel v Rüsselsheimu so pred kratkim zgradili novo, avtomatizirano napravo za proizvodnjo kolencastih gredi, ki je skupaj s 6000 tonsko stiskalnico prva takšna naprava v Evropi. Poleg tega so v kovaški hali montirali tudi sodobne naprave za zmanjševanje ropota.

Razglednica iz naše tovarne: obdelovalnica blokov

tehnični feljton

V Sovjetski zvezi so projektirali plavž, ki bo brez dvoma največji na svetu, saj ima volumen 2700 m³. Njegova delovna proizvodnja je predvidena praktično med 3400 in 4800 tonami dnevno, odvisno od obratovalnih pogojev, medtem ko je teoretično možna največja dnevna proizvodnja celo 5550 ton.

Pri projektiranju tega plavža se je izkazala kot glavna ovira vetrilo, ki bi bilo sposobno do-

Projekt največjega plavža na svetu

vajati ogromne količine zraka, potrebnega za zgorevanje koksa. Na razpolago je bilo največje vetrilo, ki lahko dovaja največ 5000 Nm³ zraka na minuto, kar pa kljub tej veliki količini ne bi zadostovalo. Zato so predvideli med obratovanjem dodajanje zemeljskega plina in kisika, kar bo znatno znižalo porabo koksa in količino po-

trebnega zraka, tako da bo prej omenjeno vetrilo zadostovalo.

Kot rudni vsip za ta plavž je predviden 100 % samohodni aglomerat, tako da bo med obratovanjem odpadlo dodajanje apnenca v vsip. Razen tega bodo uporabljali kvaliteten koks z zrna-
tostjo 400-100 mm ter z nizko vsebnostjo pepela in žvepla.

Pri tem plavžu bodo med obratovanjem vpihali zemeljski plin in kisik, medtem ko je najvišja temperatura zraka predvidena 1200° C, za kar so predvideni štirje ogrevanci zraka, ogrevani z mešanico plavžnega, koksarniškega in zemeljskega plina. Pritisk plina na žrelu plavža bo lahko dosegel 3,7 at.

Pri teoretično največji možni dnevni proizvodnji 5550 ton grodlja je predvidena poraba koksa 2760 ton oziroma 500 kg na tono grodlja ter aglomerata 8930 ton. - Na minuto bodo vhipavali

4340 Nm³ zraka in 5670 Nm³ zemeljskega plina, medtem ko bo zrak obogaten s kisikom na 35 %.

Glavne dimenzije tega plavža so naslednje. Volumen 2700 m³, celotna višina 33,9 m, koristna višina 31,2 m, višina talilnika 3,9 m, premer talilnika 11 m, število pihalic 20, premer žrela 3 m in kota α 79°10'38" ter β 83°35'33".

Vse ostale naprave, kot ogrevanci zraka, čistilci plina, zakladalne in pomožne naprave so projektirane tako, da bodo omogočile normalno obratovanje peči. Posebno pozornost so posvetili dovozu vsipnega materiala, ki ga bo treba prepeljati dnevno na žrelo peči, pri teoretično najvišji dnevni proizvodnji 5.550 ton, skupno 11.700 ton. Prav tako so upoštevali tudi odvoz velikih količin žlindre, ki jo predvidevajo dnevno 2450 ton.

Vsekakor predstavlja projekt tega orjaškega plavža, ki bo predvidoma začel obratovati v letu 1965 v različnih železarnah Sovjetske zveze, vrhunec na področju plavžarske tehnike.

K.